

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav pedagogiky a sociálních studií

Bakalářská práce

Bedřich Novotný

Uplatnění absolventů SOUo Králíky na trhu práce

Olomouc 2019

Ing. Alena Opletalová, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně pod vedením Ing. Aleny Opletalové, Ph.D. Všechny prameny a zdroje informací jsou uvedeny v seznamu použité literatury

V Olomouci dne

Bedřich Novotný

Poděkování

Děkuji vedoucí práce paní Ing. Aleně Opletalové, Ph.D. za odborné vedení bakalářské práce, cenné podněty a rady, které mi poskytla při jejím zpracování.

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Bedřich Novotný
Katedra:	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	Ing. Alena Opletalová, Ph.D.
Rok obhajoby:	2019

Název práce:	Uplatnění absolventů SOUO Králíky na trhu práce
Název v angličtině:	Applying graduates of SOUO Králíky to the labor market
Anotace práce:	<p>Bakalářská práce je rozdělena na dvě části teoretickou a praktickou. Teoretická část je zaměřena na vymezení klíčových pojmů problematiky trhu práce, politiky zaměstnanosti, programy a instituce pomáhající nezaměstnaným a absolventům získat zaměstnání. Připravenost absolventů školy k výkonu své profese ve velké míře ovlivňuje kvalitní škola tedy lidé ve škole a kvalitní kurikulum. Tomuto tématu se věnuje pokračující část práce a navazuje na vývoj realizovaných změn v učňovském školství v průběhu let 1989 až do roku 2020. V závěru teoretické části je představeno SOU opravárenské Králíky jeho stručná historie, současnost a spolupracující sociální partneři školy, kteří se podílejí na přípravě budoucích absolventů školy.</p> <p>Praktická část je věnována uplatnění absolventů SOUo Králíky na trhu práce, jejich kvalitě teoretické a praktické přípravy na budoucí povolání. Metodou průzkumu byl zvolen rozhovor se zástupci spolupracujících sociálních partnerů a s žáky 3. ročníku, oboru opravář zemědělských strojů.</p> <p>Cílem práce je vymežit problematiku uplatnění absolventů učňovského školství na trhu práce a zjistit, analyzovat a posoudit úspěšnost absolventů SOUo Králíky při získávání zaměstnání. Dále ověřit připravenost absolventů k výkonu profese opravář zemědělských strojů z pohledu</p>

	<p>spolupracujících sociálních partnerů a žáků školy, formulovat jejich případná doporučení ke zlepšení.</p> <p>V závěru jsou shrnuty a vyhodnoceny poznatky z realizovaného průzkumu včetně doporučení ze strany spolupracujících sociálních partnerů na zkvalitnění připravenosti absolventů školy na budoucí povolání.</p>
<p>Klíčová slova:</p>	<p>Střední odborná škola, sociální partner, spolupráce, střední odborné vzdělávání, praktické vyučování, uplatnění absolventů.</p>
<p>Anotace v angličtině:</p>	<p>The bachelor thesis is divided into two parts, theoretical and practical. The theoretical part is focused on defining the key concepts of labor market issues, employment policy, programs and institutions helping the unemployed and graduates to get a job. The readiness of the school graduates to perform their profession is influenced to a great extent by the quality school, ie by the people in the school and by the quality curriculum. This topic is dealt with in the ongoing part of the thesis and follows the development of realized changes in apprenticeship in the years 1989 to 2020. part is presented by SOU opravárenské Králíky his brief history, present and cooperating social partners of the school, who are involved in the preparation of future school graduates.</p> <p>The practical part is devoted to the employment of SOUo Králíky graduates in the labor market, their quality of theoretical and practical preparation for future occupation. The survey method was used for an interview with representatives of cooperating social partners and with pupils of the 3rd year, field of repair of agricultural machines.</p> <p>The aim of the thesis is to define the issue of the application of apprenticeship graduates in the labor market and to find out, analyze and assess the success of SOUo Králíky graduates in obtaining employment. Furthermore, to verify the readiness of graduates to</p>

	<p>carry out the profession of repairer of agricultural machinery from the perspective of cooperating social partners and pupils of the school, to formulate their possible recommendations for improvement.</p> <p>The conclusion summarizes and evaluates the findings of the survey, including recommendations from the cooperating social partners, to improve the preparedness of school leavers for future occupations.</p>
Klíčová slova v angličtině:	Vocational School, Social Partner, Cooperation, Secondary Vocational Education, Professional Practice, Employment of Graduates.
Přílohy v práci:	Příloha č. 1 - Otázky strukturovaného rozhovoru Příloha č. 2 - Přepisy rozhovorů
Rozsah práce:	78 Stran
Jazyk práce:	Čeština

Obsah	
ÚVOD	6
TEORETICKÁ ČÁST	8
1 Trh práce a jeho specifika	9
1.1 Absolvent SOU na trhu práce	10
1.1.1 Formy nezaměstnanosti podle příčin jejich vzniku.....	12
1.1.2 Skupiny osob nejvíce ohrožené nezaměstnaností	13
1.1.3 Aktivní politika zaměstnanosti pro absolventy škol	13
2 Škola poskytující kvalitní vzdělání	16
2.1 Sociální partneři v odborném školství	20
3 Vývoj odborného školství v průběhu let.	21
3.1 Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020	23
3.2 Motivační program spolupráce škol a zaměstnavatelů	24
3.3 Další opatření odborného vzdělávání.....	26
4 SOU opravárenské KRÁLÍKY	28
4.1 Studijní obory v SOUo Králíky	28
4.2 Propagace školy	31
4.3 Sociální partneři školy	31
PRAKTICKÁ ČÁST	35
5 Úvod do problematiky	36
6 Způsob realizace průzkumného šetření	37
6.1 Charakteristika metody sběru dat a průběh průzkumu	37
6.2 Struktura průzkumného vzorku a jeho výběr	38
7 Realizace průzkumu	40
8 Shrnutí - vyhodnocení praktické části	55
ZÁVĚR	59

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	61
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	62
SEZNAM PŘÍLOH	66

ÚVOD

Bakalářská práce „Uplatnění absolventů SOU opravárenského Králíky na trhu práce“ (dále jen SOUo Králíky) je tématem, které mě velmi zajímá, neboť v učilišti pracuji jako učitel odborného výcviku. Před mnoha lety jsem se zde vyučil a poté pokračoval ve studiu na střední škole. SOUo Králíky mělo v té době vysoký kredit, žáci byli vybíráni podle prospěchu a ne každý mohl na této škole studovat. Všichni absolventi měli po ukončení studia zaručené zaměstnání tam, kde během 3. ročníku pracovali v rámci odborné praxe. Řemeslník s všestranným zaměřením v oblasti zemědělské techniky se svářečským průkazem a řidičským oprávněním na různé druhy vozidel našel uplatnění také ve všech strojírenských firmách. Donedávna však nebylo pro absolventy běžné získat po ukončení studia práci v oboru. Mnozí končili na úřadu práce z důvodu nedostatečné praxe nebo nedostatku pracovních míst na trhu práce. V posledních letech se snad situace v učňovském školství začala obracet k lepšímu. Poptávka po odbornících od černého řemesla je velká, nedostatek praktických zkušeností absolventů škol však stále přetrvává. Spolupráce se zaměstnavateli situaci může změnit, vůle a snaha musí však být na obou stranách. Vedení SOUo Králíky navázalo v tomto směru spolupráci s několika zaměstnavateli.

Cílem práce je vymezit problematiku uplatnění absolventů učňovského školství na trhu práce a zjistit, analyzovat a posoudit úspěšnost absolventů SOUo Králíky při získávání zaměstnání. Dále ověřit připravenost absolventů k výkonu profese opravář zemědělských strojů z pohledu spolupracujících sociálních partnerů a žáků školy, formulovat jejich případná doporučení ke zlepšení.

Práce je rozdělena na dvě části teoretickou a praktickou. Část teoretická, obsahuje tři kapitoly. První kapitola je zaměřena na vymezení klíčových pojmů problematiky trhu práce, nezaměstnanosti a jejich specifik, na skupiny osob nejvíce ohrožených nezaměstnaností, což jsou i absolventi odborných učilišť a možnosti jejich uplatnění na trhu práce.

K uplatnění absolventů učňovského školství na trhu práce je třeba odborných teoretických, ale i praktických znalostí, což má přímou souvislost s kvalitou školy, která by měla poskytovat kvalitní vzdělávání a prostor všem zainteresovaným skupinám ve škole

tj., učitelům, žákům jejich rodičům i dalším sociálním partnerům, kteří mohou významně přispět k příznivému klimatu ve škole. Toto téma obsahuje druhá kapitola bakalářské práce.

Třetí kapitola je věnována vývoji učňovského školství po roce 1989 a jeho negativům souvisejících s nízkým zájmem o učební obory. Dále je zmíněna strategie školství v ČR do roku 2020 a opatření vedoucí k nápravě negativních jevů v učňovském školství. Opatření přijatá MŠMT ČR rozpracované krajskými úřady na podmínky regionálního školství by mělo zlepšit situaci učňovského školství, zvýšit zájem o studium učňovských oborů a zvýšit kvalitu vzdělávání. V závěru teoretické části je přestaveno SOUo Králíky, jeho stručná historie a současnost, obory, které škola nabízí ke studiu a kroky, kterými se vedení školy snaží zlepšit mimo jiné i uplatnění absolventů na trhu práce. Dále jsou zmíněny konkrétní spolupracující partneři školy v oblasti odborné praxe a jejich konkrétní zapojení do odborné přípravy žáků, případně jiné materiální pomoci a zapojení školy do různých projektů.

Praktická část je rozdělena do dvou kapitol. V první kapitole je představena metodologie průzkumu.

Druhá kapitola je věnována průzkumnému šetření - vyhodnocení získaných informací na základě rozhovorů s jednotlivými respondenty, shrnutí, diskusi a případná doporučení, která vyplynou z praktické části práce.

V závěru je zhodnoceno naplnění stanovených cílů a přínos celé práce pro SOU opravárenské Králíky.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Trh práce a jeho specifika

Získání zaměstnání je pro absolventy škol jakési zúročení a naplnění jejich snažení z doby strávené ve školních lavicích. Je prvním krokem k osamostatnění, odpoutání od rodiny k postupnému budování vlastního života i zázemí. Stereotyp pravidelné školní docházky by neměl být v ideálním případě narušen registrací na úřadu práce, kde se návyky pravidelnosti postupně vytrácí. Je správné, pokud se stereotyp školní docházky promění v každodenní pracovní povinnost odejít do práce s přidanou hodnotou ocenění ve formě finančního ohodnocení. Získání dobrého zaměstnání může člověku přinést nejen finanční profit, ale i dobrý pocit uspokojení ze smysluplnosti lidského bytí, neboť obecně práce je z velké části jeho naplněním.

Práce zaujímala odjakživa v životě člověka významné místo. Byla klíčovou aktivitou v jeho socializaci, zabezpečení obživy, důležitým výrobním faktorem.

„Každý člověk má však své fyzické a psychické limity a proto se stala předmětem studia mnoha disciplín.“¹

V ekonomii: *„jde o základní faktor, který i ve vysoce ztechnologizovaném procesu produkce hraje důležitou roli.“*

Sociologie *„...sleduje práci jako specifický sociální jev odehrávající se v sociálním prostředí, kde se ve složitě hierarchizovaných interakcích setkávají jedinci, kteří vykonávají cílevědomé a účelné činnosti.“*

Psychologové *„...si pak všímají vlivu práce na rozvoj lidské psychiky, faktorů determinujících pracovní motivaci i kladných či záporných dopadů práce na kvalitu vnitřního život.“*

Vymezit práci jako souhrn intelektuálních či manuálních činností, které jsou prostředkem k zajištění vlastního života, dnes již nestačí. Bohužel v nedávné době mnoho absolventů škol skončilo na úřadech práce, protože nenalezli ve svém oboru uplatnění, nebo o ně zaměstnavatelé neměli zájem z důvodu nedostatečné praxe. Dnes je již situace pro ně příznivější. Práce jde v ruku v ruce s ekonomicko-sociálními potřebami člověka tak,

¹ VÁCLAVÍKOVÁ, Anna, Helena KOLIBOVÁ a Alina KUBICOVÁ. *Problematika trhu práce a politiky zaměstnanosti: [studijní materiály pro kombinované studium Veřejná správa a regionální politika]*. Opava: Optys, 2009. s. 22. ISBN 978-80-85819-76-2.

jak se mění uspořádání společnosti. Uplatnění na trhu práce a získání dobrého zaměstnání se stalo cílem každého zodpovědného člověka.

Teorie lidského kapitálu stojí na myšlence, vstupu lidí na trh práce s určitými dispozicemi, které se snaží zhodnotit v podmínkách tržní ekonomiky.²

1.1 Absolvent SOU na trhu práce

Status absolventa je vymezen Zákoníkem práce, přičemž pro účely tohoto zákona je definován jako „zaměstnanec vstupující do zaměstnání na práci odpovídající jeho kvalifikaci, jestliže celková doba jeho odborné praxe nedosáhla po řádném (úspěšném) ukončení studia (přípravy) 2 let, přičemž se do této doby nezapočítává doba mateřské nebo rodičovské dovolené.³

Absolventi SOU, kteří dokončili školu, vstupují na trh práce ve zvláštní pozici. Mají určité teoretické a praktické znalosti, ale většinou žádné zkušenosti s tím, jak to ve skutečném zaměstnání chodí. Každý zaměstnavatel má na své pracovníky jiné požadavky. Odborné požadavky jsou obvykle zaměřeny na sortiment, který firma vyrábí a mnohdy z těchto důvodů majitel firmy přijímá raději pracovníky s praxí, takže absolventi škol zůstávají na okraji jeho zájmu. V nabídce a poptávce hraje velkou roli také cena v tomto případě mzda.

Trh práce je dnes již pevnou součástí tržního hospodářství a velmi sledovaným faktorem, neboť odráží mimo jiné, ekonomickou situaci v zemi. Setkává se zde na jedné straně tržní nabídka a na straně druhé tržní poptávka tak vzniká konkurenční prostředí. Prostřednictvím trhu práce lidé získávají prostředky ke své existenci a tím uspokojují potřeby své i potřeby společnosti.⁴

Důležitým faktorem na trhu práce je jeho rovnováha. *Ta vzniká při určité výšce mzdové sazby tzv. rovnovážné mzdě při určitém množství práce.*⁵

² KUCHAŘ, Pavel. *Trh práce: sociologická analýza*. V Praze: Karolinum, 2007. s. 13. ISBN 978-80-246-1383-3.

³ Zákon č. 32/2019 Zákon, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Paragraf 229 *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2019 [cit. 2019-06-13]. Dostupné z: <https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2019&typeLaw=zakon&what=Rok&stranka=5>.

⁴ HOLMAN, Robert. *Základy ekonomie: pro studenty vyšších odborných škol a neekonomických fakult VŠ*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2008. Beckovy ekonomické učebnice. s. 18. ISBN 9788071798903.

⁵ RIEVAJOVÁ, Eva. *Trh práce a politika zaměstnanosti*. Vyd. 1. Bratislava: EKONÓM, 2009, s. 22.

V tom případě se nabídka rovná poptávce a hovoříme o přirozené míře nezaměstnanosti, tj. o existenci pouze krátkodobé strukturální a frikční nezaměstnanosti. Dlouhodobá nedobrovolná nezaměstnanost neexistuje, protože pokud je trh v rovnováze, pracují všichni, kteří pracovat chtějí. Pokud je nabídka pracovní síly vyšší než poptávka od zaměstnavatelů, vzniká nezaměstnanost, a když nabídka pracovní síly pokulháva za poptávkou, je na pracovním trhu nedostatek pracovní síly.⁶

Pro absolventa školy je to neznámé prostředí. Do dvou let od ukončení studia na střední škole, maximálně však do 25 let získává status nezaměstnaného absolventa a stává se uchazečem o zaměstnání. Je pro něho velkou výhodou, když získá práci ve svém oboru bezprostředně po ukončení studia a dokáže se ve své profesi prosadit.

Absolventi škol, kteří se ucházejí o zaměstnání, se mohou setkat s tzv. trhem práce formálním a neformálním. Na formálním trhu je pracovník oficiálně veden jako pracovník firmy, pobírá mzdu a je mu započítávána doba zaměstnání (praxe) na tzv. zápočtovém listě, kterým se může prokázat u dalšího zaměstnavatele. Působení na neformálním trhu práce bývá označováno jako „černý trh“ a je považován za nelegální. Pokud uchazeč reflektuje na tuto nelegální nabídku, získá sice aktuální finanční zisk, ale neobdrží potvrzení o době praxe, což je velkou nevýhodou, neboť v následujícím zaměstnání je mu započítávána nižší praxe, než ve skutečnosti má.⁷

Situace na trhu práce se mění. Tržní prostředí, konkurence a nedostatek pracovních sil přináší pro zaměstnance pozitivní změny ve formě vyšších mezd a dalších výhod, takže tzv. „černý pracovní trh“ ustupuje do pozadí. Pokud mají firmy zájem, mohou se stát sociálním partnerem školy a své výrobní prostory nabídnout ke konání odborné praxe žáků. Zde pod odborným dohledem zkušených pracovníků si může firma vychovat budoucí pracovníky s ohledem na své požadavky. Přesto se může stát, že absolvent školy zůstává na úřadu práce z různých příčin.

⁶KUCHAŘ, Pavel. *Trh práce: sociologická analýza*. V Praze: Karolinum, 2007. s. 15. ISBN 978-80-246-1383-3.

⁷MAREŠ, Petr. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. Vyd. 3., upr. Praha: Sociologické nakladatelství, 2002.

Studijní texty (Sociologické nakladatelství). 172 s. ISBN 8086429083.

1.1.1 Formy nezaměstnanosti podle příčin jejich vzniku

Nezaměstnanost se v menší či větší míře může dotýkat i čerstvých absolventů škol. Velkou roli hraje jejich přístup k práci znalosti a dovednosti získané ve škole a na praxi.

Nezaměstnanost má své příčiny a podle nich jí dělíme na:

Frikční - neboli krátkodobou nezaměstnanost. Jedná se o překlenutí určitého období (mezi odchodem a nástupem do nového zaměstnání). Příčiny mohou být osobní, např. stěhování, změny v rodině, nebo ekonomické získání ekonomicky výhodnějšího zaměstnání. Do skupiny frikční nezaměstnanosti můžeme zařadit i absolventy škol, kteří hledají své první uplatnění na trhu práce.

Strukturální - kdy nabízená volná místa neodpovídají struktuře poptávky. Jedná se o nesoulad mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce.⁸

To je např. problematika i současného trhu práce. Ekonomika roste, firmy expandují, mají zakázky, ale na trhu práce je kritický nedostatek pracovníků technického zaměření s výučním listem. Uchazeči o zaměstnání evidovaní v současné době na úřadech práce jsou většinou nekvalifikovaní, nebo nevyhovující nabídky. Když vezmeme v potaz, že výuční doba trvá tři roky, můžeme předpokládat, že tento stav při současném vzestupu ekonomiky bude trvat i nadále.

Příčinou může být také zavádění nových technologií do výroby a potom hovoříme o nezaměstnanosti **strukturální - technologické**, kdy firmy poptávají vysoce kvalifikované odborníky schopné například obsluhovat složité stroje např. CNC stroje, což může být dobrou příležitostí pro absolventy středních odborných technických škol.⁹

Může se stát, že bude ekonomika v recesi. V tom případě nastává pokles zaměstnanosti ve všech odvětvích, není téměř možná rekvalifikace na jinou profesi. Tehdy

⁸ HOLMAN, Robert. *Ekonomie*. 6. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2016. Beckovy ekonomické učebnice. s. 720. ISBN 978-80-7400-278-6.

⁹ Tamtéž s. 720

hovoříme o **cyklické nezaměstnanosti**. Změny ročních období se podepisují na tzv. **sezónní nezaměstnanosti**, která se týká například zemědělství, stavebnictví apod.¹⁰

1.1.2 Skupiny osob nejvíce ohrožené nezaměstnaností

Nezaměstnanost rozlišujeme také podle času na krátkodobou, která nepůsobí uchazečům o práci vážnější problémy a na dlouhodobou přinášející řadu problémů. Mezi skupiny ohrožené dlouhodobou nezaměstnaností patří mimo starších lidí do 50 let, žen s malými dětmi, zdravotně postižených, lidí bez kvalifikace a romského etnika i mladí lidé do 30 let, absolventi středních a vysokých škol.¹¹

Pokud absolvent školy nenastoupí do dvou let od ukončení studia do zaměstnání, ztrácí v prvé řadě pracovní návyky, hlavně pravidelnost v docházce do zaměstnání, vyhasínají školou nabyté dovednosti a není schopen dále rozvíjet své pracovní schopnosti. Následuje oslabení motivace, snahy hledat zaměstnání a postupně se stává asociálním. Nedbá o svůj vzhled, přestává se stydět za svůj stav a považuje za výhodné, že bez práce získává finanční podporu v nezaměstnanosti. Vznikají bariery v začlenění do pracovní komunity, ztrácí sociální a osobní kontakty. Začínají problémy i v rodině. Postupně se propadá stále hlouběji, je okolím vnímán jako povaleč, který nemá zájem o práci a je společnosti na obtíž. Není schopen se uplatnit ve svém povolání na trhu práce z důvodu neprofesionality ve vystudovaném oboru. Ocítá se na ulici, ztrácí bydlení, přežívá ze dne na den. To je jen krůček ke kriminalitě, požívání drog, prostituci apod. Čím déle je absolvent školy bez práce, tím je problematičtější návrat k normálnímu životu.¹²

1.1.3 Aktivní politika zaměstnanosti pro absolventy škol

Stát pomáhá prostřednictvím aktivní politiky zaměstnanosti také absolventům škol získat zaměstnání. Problematiku zaměstnanosti mají v gesci úřady práce, které nabízí několik variant pro uchazeče o zaměstnání, ale také pro zaměstnavatele, kteří přijmou zaměstnance do pracovního poměru.

Nástroje aktivní politiky zaměstnanosti:

¹⁰HOLMAN, Robert. *Ekonomie*. 6. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2016. Beckovy ekonomické učebnice. s. 720.

ISBN 978-80-7400-278-6

¹¹ ŠMAJSOVÁ BUCHTOVÁ, Božena. *Nezaměstnanost: psychologický, ekonomický a sociální problém*. Praha: Grada, 2002. Psyché (Grada). S. 109-113. ISBN 80-247-9006-8.

¹² Tamtéž s. 113.

- rekvalifikace,
- stáž,
- investiční pobídky,
- společensky účelná pracovní místa,
- příspěvek na zapracování.¹³

Rekvalifikace - se týká změny nebo rozšíření kvalifikace uchazeče o zaměstnání. Může se jednat o kvalifikaci teoretickou či praktickou. Jedná se o různé kurzy, doplnění vzdělání ve formě oprávnění vykonávat nějakou odbornou činnost např. svaření, řidičské oprávnění apod. V tomto směru úřad práce úzce spolupracuje s odbornými školami a jejich prostřednictvím umožňuje zájemcům mimo jiné rozšířit odbornost potřebnou pro získání konkrétního zaměstnání nebo doplnit odbornost nekvalifikovaným pracovníkům.¹⁴

Jako příklad dobré praxe mohu uvést spolupráci Úřadu práce v Králíkách a SOUo Králíky. Škola umožňuje ve svých dílnách a prostorách realizovat kurzy svařování v ochranné atmosféře, svařování elektrickým obloukem nebo získat řidičského oprávnění na skupiny C a T. Finanční stránku zajišťuje ÚP, neboť se jedná o tzv. rekvalifikační kurzy. Absolventi těchto kurzů se uplatní jako obsluha zemědělských strojů, řidiči traktorů v zemědělské výrobě, případně řidiči nákladních vozidel. Stránka vybavenosti školy je k těmto účelům finančně zabezpečena z Evropských strukturálních a investičních fondů, konkrétně z Operačního programu: výzkum, vývoj a vzdělávání.

Stáž - je vhodná pro absolventy středních škol a středních odborných učilišť různého zaměření. Je to možnost jak získat po ukončení studia určitou dobu praxe v oboru. Po ukončení stáže absolvent získá potvrzení o délce a druhu činnosti, kterou vykonával včetně stručného hodnocení. Doba se započítává do doby praxe v oboru.¹⁵

Investiční pobídky pro zaměstnavatele - zaměstnavatel obdrží finanční podporu na vytváření nových pracovních míst, rekvalifikaci nebo školení nových zaměstnanců. Také je finančně podporováno zřízení tzv. „společensky účelného pracovního místa“, které musí být udržitelné minimálně po dobu dvou let pro uchazeče o zaměstnání, kterému nelze jiným

¹³Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. *Integrovaný portál MPSV* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://portal.mpsv.cz/sz/zamest/dotace/apz>.

¹⁴ Tamtéž

¹⁵ Tamtéž

způsobem zajistit pracovní uplatnění na trhu práce. Zaměstnavatel může od úřadu práce také získat pro nového pracovníka tzv. příspěvek na zapracování, který se stává součástí mzdy pracovníka. V případě, že se uchazeč o zaměstnání rozhodne stát osobou samostatně výdělečně činnou, může na základě dohody s úřadem práce obdržet tzv. překlenovací příspěvek.¹⁶

Úřady práce také organizují akce s názvem „Burza zaměstnání“. Tyto akce probíhají v okresním městě. Jejich předmětem je nabízet absolventům škol zaměstnání odpovídající jejich vystudovanému oboru. Pokud si absolvent nějakou nabídku vybere, obdrží kontakty na zaměstnavatele, seznámí se s podmínkami nabízené práce. Těchto propagačních akcí se také zúčastňují žáci 9. tříd základních škol. Mají možnost se seznámit s nabídkou škol, kde mohou po ukončení základní školy pokračovat ve studiu a zároveň zjistit jaké mají uplatnění na trhu práce po absolvování vybrané střední školy.

V problematice uplatňování absolventů škol na trhu práce spolupracuje i Ministerstvo školství tělovýchovy a sportu (dále jen MŠMT), Krajské úřady, které poskytují školám finanční dotace na pořízení pomůcek ke zkvalitnění výuky a odborného výcviku. Zapojují se i spolupracující sociální partneři, majitelé soukromých firem, v některých případech se jedná shodou okolností o bývalé absolventy škol. Poskytují výukové pomůcky, na kterých se žáci učí ovládat moderní technologie. Jako příklad SOU opravárenského Králíky, mohou uvést firmu „Marek Helvíkovice“, která škole zapůjčuje k výuce zemědělské stroje včetně lektorů, kteří žákům vysvětlí jejich technologii a obsluhu. Firma „VZV Group Červená Voda“ zapůjčuje do provozu školních dílen zvedací zařízení a vysokozdvíže vozíky. Praktickou výuku se škola snaží přizpůsobit dle možností potřebám a požadavkům spolupracujících zaměstnavatelů a tím jim poskytnout určité záruky, že kompetence získané v období studia žáci uplatní jako zaměstnanci v jejich firmách. Nestačí však jen praktické dovednosti, studium by mělo být úzce provázáno s teorií. Pokud má škola zájem uspět v široké konkurenci, musí být školou, která připravuje své absolventy po odborné i společenské stránce tak, aby měli možnost získat odpovídající pracovní uplatnění a finanční ohodnocení ve své profesi.¹⁷

¹⁶ Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. *Integrovaný portál MPSV* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://portal.mpsv.cz/sz/zamest/dotace/apz>.

¹⁷ Střední odborné učiliště opravárenské Králíky - obory. *STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ OPRAVÁRENSKÉ KRÁLÍKY* [online]. 2019 [cit. 2019-06-03]. Dostupné z: <https://www.souokraliky.cz/index.php?oid=5882080>.

2 Škola poskytující kvalitní vzdělání

Každým rokem řeší tisíce žáků devátých tříd základních škol otázku kam dál na střední školu. Zatím co děti uvažují ve sférách snů a představují si většinou konkrétní vysněnou práci a hlavně tučný výdělek rodiče se snaží zhodnotit intelektuální schopnosti, šikovnost, zručnost, zájmy svých dětí a pochopitelně jim vybrat dle možností kvalitní školu. Co si představíme pod pojmem kvalitní škola. Aby škola byla „kvalitní“ musí se sejít několik důležitých aspektů.

Je to v první řadě management, který se nebojí měnit zaběhlé školské stereotypy v čele s ředitelem školy, který může svým profesionálním, kreativním a citlivým přístupem podstatně ovlivnit její kvalitu.

„Ředitel kvalitní školy je vůdčí osobností pedagogického procesu a jeho přístup je klíčový pro kvalitu vzdělávání, které škola poskytuje“.¹⁸

- aktivně řídí, pravidelně monitoruje a vyhodnocuje práci školy a přijímá účinná opatření
- vytváří zdravé školní klima – pečuje o vzájemné vztahy mezi pedagogy, pedagogy a žáky i jejich rodiči
- zajišťuje optimální personální podmínky pro vzdělávání, naplňuje oprávněné potřeby každého pedagoga, stará se o jeho profesní rozvoj a výměnu zkušeností s ostatními kolegy a dalšími školami, podporuje začínající pedagogy
- zajišťuje optimální materiální podmínky pro vzdělávání a pečuje o jejich účelné využívání
- klade důraz na vlastní profesní rozvoj¹⁹

Dále jsou to pedagogové, nadšení pro své povolání spíše poslání. Jelikož téměř všechna rozhodnutí školy mají vliv na výuku a osobně se dotýkají učitelů, měli by se podílet jako tým na rozhodovacích procesech, na plánování úkolů a organizaci vzdělávání, měli by mít možnost používat ve výuce své kreativní postupy. *Umožnit učitelům týmové rozhodování o záležitostech vzdělávání znamená uznat jejich profesionalitu.²⁰*

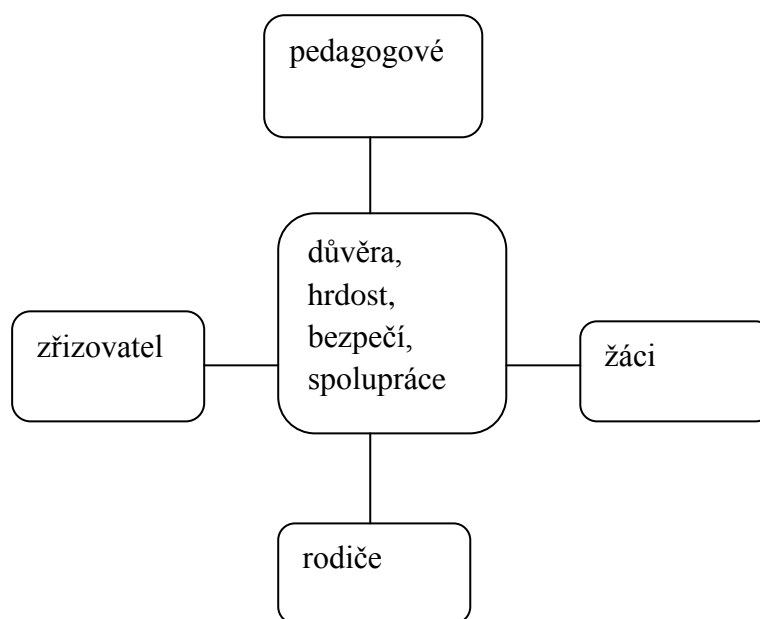
¹⁸ TROJAN, Václav. *Pedagogický proces a jeho řízení*. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Řízení školy. s. 12-13. ISBN 978-80-7598-115-8

¹⁹ Tamtéž. s. 12.

²⁰ POL, Milan, Milada RABUŠICOVÁ a Petr NOVOTNÝ. *Demokracie ve škole*. Brno: Masarykova univerzita, 2006. s. 86. ISBN 80-210-42-10-9.

Kvalitní pedagogové jsou jádrem kvalitní školy. Měli by být kvalifikovaní, profesně zdatní, k žákům by měli přistupovat vstřícně, s respektem a uvědoměním si vlastní odpovědnosti za jejich rozvoj. Měli by být ochotni rozvíjet vlastní vzdělání, rozhled a schopnosti, být otevření k výměně zkušeností.²¹

Klíčová slova pro kvalitní školu



Obrázek č. 1 Kvalitní škola²²

Dalšími lidmi ve škole jsou žáci a rodiče.

Žáci jsou ve škole hlavní cílovou skupinou. Veškerá rozhodnutí školy se jich přímo či nepřímo dotýkají. „Učí se zvažovat svá práva a povinnosti, hodnotit různé zájmy, brát v potaz názory ostatních, připravovat rozhodnutí ve spolupráci s ostatními“.²³

Rodiče jako partneři v procesu výchovy a vzdělávání svých dětí mohou škole významně přispět, neboť výchova je především záležitostí rodiny. Co se naučí v rodině je pro ně do jisté míry určující pro jejich další studium. Škola může plnit své úkoly jen tehdy, pokud rodiče dostojí své zodpovědnosti. Vliv rodičů na školu stále vzrůstá, jejich spokojenost

²¹ TROJAN, Václav. *Pedagogický proces a jeho řízení. 2.*, aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Řízení školy. s. 17. ISBN 978-80-7598-115-8.

²² TROJAN, Václav. *Pedagogický proces a jeho řízení. 2.*, aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Řízení školy. s. 16. ISBN 978-80-7598-115-8.

²³ POL, Milan, Milada RABUŠICOVÁ a Petr NOVOTNÝ. *Demokracie ve škole*. Brno: Masarykova univerzita, 2006. s. 87. ISBN 80-210-42-10-9.

se školou se odráží v pozitivním hodnocení školy. *Pokud škola vůči rodičům neuplatňuje otevřený postoj, s účastí rodičů nemůže počítat.*²⁴

Každá škola tedy i Střední odborné učiliště se profiluje směrem k veřejnosti podle svého zaměření a uplatnění absolventů na trhu práce. Činí to kurikulárními dokumenty, které vymezují a popisují její program vzdělávání.

1. Teoretické pedagogické dokumenty – učební plány, učební osnovy, učebnice, didaktické testy pro žáky, metodické příručky pro učitele, standardy vzdělávání.
2. Dokumenty praktické – vnitřní řád školy, třídní kniha, katalogové a žákovské listy, žákovské knížky a studijní průkazy.²⁵

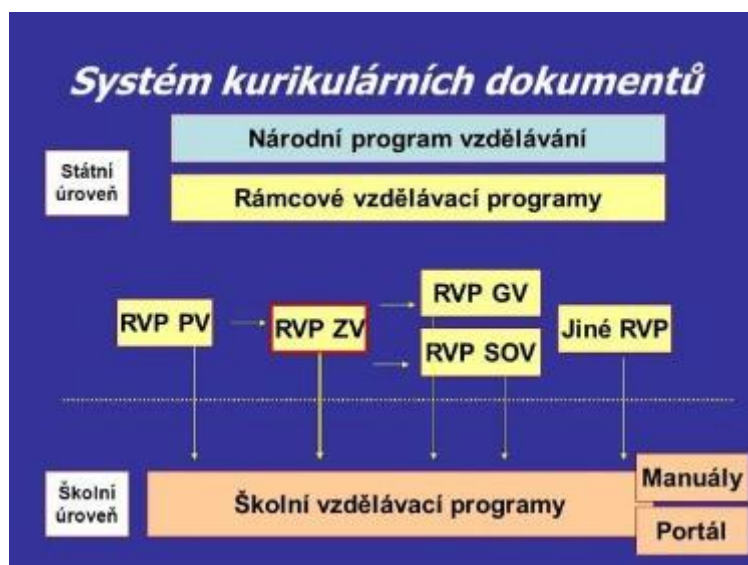


Obrázek č. 2: Úrovně kurikula²⁶

²⁴ POL, Milan, Milada RABUŠICOVÁ a Petr NOVOTNÝ. *Demokracie ve škole*. Brno: Masarykova univerzita, 2006. s. 87. ISBN 80-210-42-10-9.

²⁵ *Úrovně kurikula* [online]. [cit. 2019-06-13]. Dostupné z: https://obrazky.seznam.cz/?q=%C3%9Arove%C5%88%20kurikula%20-%20obr%C3%A1zek&fulltext&mm=2#utm_content=obrazky&utm_term=%C3%9Arove%C5%88%20kurikula%20-%20obr%C3%A1zek&utm_medium=hint&utm_source=search.seznam.cz

Nejvyšší úrovní kurikula je Rámcově vzdělávací program (dále jen RVP), jehož obsah stanovují vzdělávací cíle, kompetence a výsledky vzdělávání. Obsah RVP školy musí odpovídat stupni a oboru, který škola nabízí ke studiu. Cíle v RVP jsou děleny na obecné cíle, kompetence absolventa a výukové cíle. Určují požadavky na celkový a osobnostní rozvoj žáka. Zahrnují výuku, její výstupy a výsledky. Obecné cíle vzdělávání vymezují záměry, výstupy, výsledky a vyjadřují to, o co by měl učitel výukou usilovat. Obsah RVP je pro školu povinný a ovlivňuje výši přidělovaných finančních prostředků škole. Více viz níže.²⁷



Obrázek č. 3: Systém kurikulárních dokumentů²⁸

Nejnižší úroveň systému představují školní vzdělávací programy (dále jen ŠVP), které musí zpracovat každá konkrétní škola na své podmínky a promítnout v nich záměry a plány, které si na základě svého zaměření předsevzala. Zde vzniká prostor pro uplatnění jejich potenciálu, tvůrčích schopností učitelů větší flexibilitu a efektivitu vzdělávání. Při tvorbě ŠVP mohou pomoci modelové vzdělávací programy a metodika k jejich zpracování. Důležité

²⁶ŠVARCOVÁ, Iva. *Základy pedagogiky*. Vyd. 2.Praha: VŠCHT Praha, s. 68-69. NÚV - Národní ústav pro vzdělávání, *Rámcové vzdělávací programy* [online]. NÚV - Národní ústav pro vzdělávání, 2019 [cit. 2019-06-13]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/t/rvp>

²⁷ ŠVARCOVÁ, Iva. *Základy pedagogiky*. Vyd. 2.Praha: VŠCHT Praha, s. 68-69. NÚV - Národní ústav pro vzdělávání, *Rámcové vzdělávací programy* [online]. NÚV - Národní ústav pro vzdělávání, 2019 [cit. 2019-06-13]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/t/rvp>

²⁸ *Systém kurikulárních dokumentů* [online]. [cit. 2019-06-13]. Dostupné z: https://obrazky.seznam.cz/?q=%C3%A1rove%C5%88%20kurikula%20-%20obr%C3%A1zek&fulltext&mm=2#utm_content=obrazky&utm_term=%C3%A1rove%C5%88%20kurikula%20-%20obr%C3%A1zek&utm_medium=hint&utm_source=search.seznam.cz

je rozvrhnutí tzv. disponibilních hodin, kde mohou být, pokud hovoříme o školách, které poskytují vzdělání s výučním listem posíleny o odborné předměty a odborný výcvik.²⁹

ŠVP neboli školní vzdělávací program vydává ředitel nebo školské nařízení a musí být v souladu s RVP. Jeho obsah může být zařazen do předmětů nebo ucelených modulů. Více viz níže.³⁰

Důležitým aspektem při tvorbě ŠVP v odborném vzdělávání je provázání s trhem práce v regionu. Navázání spolupráce se sociálními partnery znamená pro žáky škol první pracovní zkušenost a pro školy příležitost získat a rozvinout spolupráci nejen v oblasti pracovní výuky žáků, ale třeba i možnosti finanční podpory ze strany sociálních partnerů školy např. dovybavením školy potřebnými moderními pomůckami.³¹

2.1 Sociální partneři v odborném školství

Sociální partneři získávají stále významnější pozici na směřování odborného vzdělávání. Škola může do určité míry zohledňovat požadavky sociálních partnerů podílejících se na přípravě na budoucí povolání žáků. Rozdíly jsou mezi velkými a malými firmami. Malé firmy preferují zaměstnance, kteří jsou flexibilní, mají širokou škálu znalostí a dovedností, mohou vykonávat různorodou práci a uplatní se na různých pracovních pozicích. Jejich pracovní nabídka na trhu práce je však malá obzvláště pokud má firma pouze několik zaměstnanců. Velká firma má širší spektrum nabídky pracovních míst, může většinou nabídnout zaměstnání hned několika zaměstnancům najednou a práce, kterou nabízí je zaměřená na určitou pracovní pozici. Účast firem na praktickém vzdělávání žáků odborných učilišť přináší výhody všem zúčastněným. Firma si může z budoucích absolventů vychovat své zaměstnance. Škola se může chlubit uplatněním svých absolventů na trhu práce, stoupá její kredit a zájem uchazečů o studium. Stát si také naplní své zájmy, neboť absolventi získávají zaměstnání hned po ukončení studia a nekončí na podpoře v nezaměstnanosti na úřadech práce. Toto je možné dosáhnout správnou strategií vzdělávací politiky, motivačními programy pro spolupráci škol se zaměstnavateli a různými podpůrnými opatřeními na úseku odborného vzdělávání.

²⁹ *Nová soustava oborů vzdělání poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou obory kategorie M a L* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: http://zpd.nuov.cz/celkove_lm.htm.

³⁰ ŠVARCOVÁ, Iva. *Základy pedagogiky*. Vyd. 2. Praha: VŠCHT Praha, s. 69. *NÚV - Národní ústav pro vzdělávání, Rámcové vzdělávací programy* [online]. NÚV - Národní ústav pro vzdělávání, 2019 [cit. 2019-06-13]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/t/rvp>

³¹ *Tamtéž*.

3 VÝVOJ ODBORNÉHO ŠKOLSTVÍ V PRŮBĚHU LET

Střední odborné školství se v průběhu let měnilo tak, jak to přinášela doba a rozhodování ústředních orgánů v ČR. Některá rozhodnutí odbornému školství neprospěla a byla spíše kontraproduktivní. V posledních deseti letech se bývalá rozhodnutí projevila nedostatkem odborníků v technických oborech, hlavně řemeslníků s výučním listem. Před rokem 1989 byla střední odborná učiliště součástí podniků či jejich sdružení. Zaměstnavatelé tak odpovídali za průběh i kvalitu odborného výcviku. Učni po vyučení nastupovali do podniků, kde výrobu znali, takže prakticky nepotřebovali žádné zaučení. V té době bylo odborné vzdělávání v kompetenci ministerstva hospodářství či ostatních resortních ministerstev.

Po roce 1989 převzalo odpovědnost za odborná učiliště Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Krajské úřady převzaly z centrální úrovně některé kompetence a staly se zřizovateli škol. Praktické vyučování se většinou přeneslo z podniků do škol.

Vznikaly nové druhy odborných škol a nových vzdělávacích programů, byla rozšířena nabídka odborného vzdělávání a v návaznosti na tyto změny byly upraveny i mechanismy rozhodování, vedoucí ke zvýšené odpovědnosti škol vůči novým způsobům financování. Následkem těchto změn poklesl zájem o studium učňovských oborů a školy začaly bojovat s nedostatkem žáků.

Transformace přerušila úzké vazby mezi odbornými školami a zaměstnavateli. *„To přineslo nejen učilištím, ale všem odborným školám značné ekonomické problémy, které se negativně projevily v jejich materiálním, ale především v personálním potenciálu. Důsledkem bylo zastarání jejich vybavení a snížení aktuálnosti a inovačního potenciálu vzdělávacích programů, odborná příprava byla ochuzena o možnost poznávat reálné pracovní prostředí“.*³²

Postupně se sice začala spolupráce škol s podniky obnovovat, stále však do nedávna nebyla na potřebné úrovni. Podle šetření provedeného v roce 2008 v rámci systémového projektu Partnerství a kvalita... *„vidí školy největší problém pro rozvoj spolupráce v nedostatečném zájmu zaměstnavatelů. Přitom nelze přehlédnout fakt, že ani některé školy dosud nepřipisují komunikaci se zaměstnavateli odpovídající význam. Změna této situace*

³² Národní ústav odborného vzdělávání: Odborné školství v době ekonomické krize [online]. 2008 [cit. 2019-01-10]. Dostupné z: <http://www.nuov.cz/odborne-skolstvi-v-dobe-ekonomicke-krize>.

je nanejvýš žádoucí, jinak žáci nejsou připravováni na skutečné podmínky v podnicích a neseznámí se s nejnovějšími technologiemi“.³³

Experty UNESCO byla v roce 1977 vypracována a přijata Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání, tzv. ISCED (*International Standard Classification of Education*). Je nástrojem ke srovnávání školských systémů jednotlivých zemí v mezinárodním měřítku.³⁴

Obrázek č. 4: Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání, tzv. ISCED³⁵

Stupeň ISCED	Název a odpovídající úroveň v českém školském systému
ISCED 0	Předškolní (preprimární) stupeň školství – Pre-primary education mateřská škola, přípravný stupeň speciální základní školy, přípravné ročníky základní školy
ISCED 1	Primární školství – Primary education 1. až 5. ročník základní školy, 1. a 2. stupeň praktické základní (zvláštní) školy, speciální základní škola
ISCED 2	Nižší sekundární / střední školství – Lower secondary education veškeré druhy vzdělávání po 5. ročníku základní školy před střední školou (tj. 6. až 9. ročník základní školy, nižší stupeň šestiletých a osmiletých gymnázií), 3. stupeň školy, praktické základní školy, kurzy k doplnění základního vzdělání
ISCED 3	Vyšší sekundární / střední školství – Upper secondary education veškeré střední školy, (tj. vyšší stupeň gymnázia, střední odborné školy, 2letá až 4letá střední odborná učiliště), rekvalifikační kurzy ukončené závěrečnou zkouškou
ISCED 4	Nevysokoškolské terciární školství – Non-university tertiary education školy zajišťující postsekundární vzdělávání, tj. následující po vyšším sekundárním vzdělávání, avšak nevedoucí k získání vysokoškolské kvalifikace (pomaturitní studium na jazykových školách, vyšší odborné školy, poslední dva ročníky konzervatoře, akreditované kurzy aj.)
ISCED 5	Vysokoškolské terciární školství – Higher / university education vysoká škola v našem smyslu (tj. většinou 3leté až 6leté diplomové studium, bakalářské i magisterské)
ISCED 6	Doktorské studium – Post-graduate / doctoral studies (jednotlivé země mají různé typy vztahů a přechodů mezi ISCED 5 a ISCED 6)

³³ Tamtéž.

³⁴ ŠVARCOVÁ, Iva. *Základy pedagogiky*. Vyd. 2. Praha: VŠCHT Praha, s. 68-69.

³⁵ ŠVARCOVÁ, Iva. *Základy pedagogiky*. Vyd. 2. Praha: VŠCHT Praha, s. 68-69.

Pokud porovnááme české školství se systémy jiných zemí, můžeme říci, že je v mnohém shodné, ale existují některé dílčí, ale významné odlišnosti. První odlišnost nalezneme na úrovni ISCED 2. Většina zemí západní Evropy má jednotné nižší střední školství, v českém školství tento systém již neplatí. Zdatnější žáci mohou po ukončení 5. resp. 7. ročníku základní školy vzdělávat v osmiletých nebo šestiletých gymnáziích. Opuštění principu jednotného vzdělávání po roce 1989 je u nás považováno za výdobytek demokracie, ale experti OECD (Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj *Organisation for Economic Co-Operation and Development*, je mezinárodní vládní organizací se sídlem v Paříži. Je nástupkyní Organizace pro hospodářskou spolupráci v Evropě, která měla za úkol poválečnou hospodářskou obnovu. **OECD vznikla v roce 1961**, kdy vešel v platnost její zakládající dokument „Konvence o OECD“.³⁶), nehodnotí tuto změnu pozitivně. Důvodem je odčerpávání nejlepších žáků ze základních škol, omezování výběru žáků pro čtyřletá gymnázia a zejména pro střední odborné školy, což může přivodit nevyváženost školské soustavy jako celku. Základní školy se totiž mohou stát školami pro žáky s průměrným a nízkým prospěchem.

3.1 Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020

Usnesením vlády České republiky č. 538 ze dne 9. 7. 2014 byla schválena Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020, který se stal základním kamenem české vzdělávací politiky.

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020 si dala za cíl: „...*směřovat k rozvoji vzdělávacího systému založeného na konceptu celoživotního učení tak, aby zodpovědně naplnila základní smysl vzdělávání a aby přinášela osobnostní rozvoj přispívající ke zvyšování kvality lidského života, udržování a rozvoj kultury soustavy sdílených hodnot, rozvoj aktivního občanství vytvářející předpoklady pro demokratické vládnutí a přípravu na pracovní uplatnění*“.³⁷

³⁶ Základní informace o OECD - Ministerstvo zahraničních věcí [online]. ČESKO [cit. 2019-06-13]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/oecd.paris/cz/zakladni_informace_o_oecd/index.html

³⁷ ČESKO. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. MŠMT: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. MŠMT, ©2014 [cit. 2019-04-17]. Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020, Praha, 2014. Dostupné z: http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/strategie-2020_web.pdf

Podle této strategie je v popředí zájmu posilování společného základu v oborech středního vzdělávání, středního vzdělávání s výučním listem a středního vzdělávání s maturitní zkouškou, zaměřeného především na rozvoj základních znalostí, dovedností, schopností, postojů, které zaručí dlouhodobou uplatnitelnost absolventů na pracovním trhu a vyšší úspěšnosti v dalším studiu i v osobním životě. Neměl by být navyšován počet oborů středního vzdělávání a jejich struktura by měla efektivněji směřovat k potřebám trhu práce. Bylo třeba provést důkladnou reformu oborů navazujících na obory středního vzdělávání bez maturitní zkoušky v zájmu zvýšení jejich kvality a efektivity. Podpořit další profesní růst absolventů oborů středního vzdělávání bez maturitní zkoušky zavedením mistrovské zkoušky, kterou by mohli skládat absolventi těchto oborů nejdříve za 3-5 let po absolutoriu a jejíž úspěšné složení by umožnilo vstup do terciárního vzdělávání.

Do společné části maturitní zkoušky by bylo vhodné povinně zařadit matematiku, a to nejdříve od roku 2020. Předcházet tomuto úkolu by měly systémové změny ve výuce tohoto předmětu v základním a středním vzdělávání.

V dlouhodobém záměru je kladen důraz na uplatnitelnost absolventů na trhu práce a prohlubování spolupráce se zaměstnavateli, aby se mohli žáci při výuce seznámit s reálným pracovním prostředím a aktuálními používanými technologiemi. K tomu by měl napomoci i nový systém financování regionálního školství a územní samosprávy, zvýhodněním oborů poptávaných na trhu práce.³⁸

3.2 Motivační program spolupráce škol a zaměstnavatelů

Jak již bylo uvedeno v historickém vývoji, došlo během 90. let postupně k útlumu státem podporované spolupráce mezi školami a zaměstnavateli z důvodu úpadku větších podniků a také vysoká míra nezaměstnanosti nemotivovala zaměstnavatele ke spolupráci se školami. Hospodářský růst a zahraniční investice především do průmyslu zvýšila poptávku po kvalifikované pracovní síle. V březnu 2017 vydalo MŠMT dokument „Opatření

³⁸ ČESKO. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. MŠMT. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. MŠMT, ©2008 [cit. 2019-04-17]. Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy České republiky na období 2015-2020, Praha, 2014. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-3?highlightWords%dlouhodob%C3%BD+z%C3%A1m%C4%9Br>.

na podporu odborného vzdělání realizovaná v České republice“. Zabývá se prvky duálního systému odborného vzdělávání v České republice.

Na základě schváleného motivačního programu vznikla se zaměstnavateli koordinovaná spolupráce na tvorbě jednotlivých prvků a stupňů vzdělávací soustavy. V červenci 2016 se uskutečnila schůzka se zástupci zaměstnaneckých svazů a vzájemně si rozdělili odpovědnosti za jednotlivé oblasti počátečního odborného vzdělávání. Výsledkem byla dohoda, o prohlubování spolupráce středních škol a zaměstnavatelů (podniků a firem) na tvorbě školních vzdělávacích programů především pro praktické vyučování žáků na pracovištích zaměstnavatelů. Bylo také dohodnuto, že za každou skupinu oborů vzdělávání bude vystupovat vždy jen jedna organizace zaměstnavatelů nebo komora relativní k odbornému zaměření dané skupiny odborů. Na základě těchto dohod byla do novely školského zákona vložena povinnost školy spolupracovat se zaměstnavateli.

Možnost realizovat praktické vyučování u zaměstnavatelů je dávno osvědčený způsob výhodný pro obě zúčastněné strany. Žák se dostane do reálného prostředí firmy, získává nové zkušenosti ve styku se staršími zkušenými kolegy, naučí se pracovat v kolektivu. Pod dozorem si osvědčí svoje znalosti a dovednosti, zkušení pracovníci přispějí radou. Pro majitele firmy je to jedna z možností jak získat nové zaměstnance. K realizaci praktického vzdělávání u zaměstnavatelů byly vytvořeny vzorové formuláře pro hodnocení výsledků odborné praxe včetně všech požadovaných náležitostí. Byla zajištěna kvalita firemních pracovišť v souladu s požadavky na akreditaci pro autorizované osoby Národní soustavy kvalifikací.

Zaměstnavateli, který uzavřel se školou smlouvu o spolupráci na realizování praktického vyučování a odborné praxe byly s účinností od ledna 2014 na podkladě Zákona č. 323/1993 Sb., novely zákona ČNR č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů přiznány úlevy ve výši zohledněných uznatelných výdajů spojených s touto činností.³⁹ K Zajištění dobrovolných smluvních vztahů mezi žákem/studentem a zaměstnavatelem byl zvolen jednotný postup při uzavírání smluvního vztahu mezi zaměstnavatelem a žákem střední školy nebo studentem střední odborné školy, připravujícím se pro potřeby zaměstnavatele. Přílohou je Dohoda o poskytnutí motivačního příspěvku pro nezletilého žáka a Dohoda o poskytnutí

³⁹ Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. *Parlament České republiky, Poslanecká sněmovna* [online]. [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=323&r=1993>.

motivačního příspěvku pro zletilého žáka. Motivační příspěvek je chápán jako finanční odměna nebo finanční příspěvek určený na pořízení konkrétní věci, např. školního stravování, ubytování ve školských ubytovacích zařízeních, jízdné v prostředcích hromadné dopravy, pořízení osobních ochranných prostředků a pomůcek apod. Motivující faktory pro žáky jsou především firemní prospěchové stipendium v průběhu studia, možnost uzavření pracovní dohody o nástupu do zaměstnání po absolvování studia a podobně.

Zkušenosti a odbornost pracovníků z praxe přímo do vzdělávání ve školách je další možností pro školy a příležitostí pro pracovníky, kteří jsou ochotni předávat své zkušenosti mladším budoucím kolegům. Motivační program počítá s kvalifikačním zvýhodněním (nemusí mít pedagogické vzdělání) pokud vyučují na odborných školách s úvazkem 0,5.

3.3 Další opatření pro odborné vzdělávání

Do novely Zákona o pedagogických pracovnících byla vložena specializace karierního poradce. Činnost poradce může mít různou formu - od základních rad a informací až po odborné speciální poradenství zaměřené na řešení složitých výchovných nebo studijních problémů, psychologická vyšetření, jejichž cílem je poznat schopnosti a vlastnosti vyšetřovaného, jeho osobnostní předpoklady pro vykonávání určitého povolání či pro úspěšné absolvování určitého druhu vzdělávání. To může např. velmi napomoci při rozhodování kam po ukončení základní školy.

Aby byl školám zajištěn dostatek finančních prostředků, bylo přistoupeno k reformě financování regionálního školství založené na reálném objemu výuky. Cílem je zajistit kvalitní výuku a odpovídající odměňování pedagogických pracovníků.

K zajištění kvality vzdělávání žáků učebních oborů a prestiži učňovského školství bude povinná jednotná závěrečná zkouška pro obory vzdělávání s výučním listem. Přijímací řízení v oborech vzdělávání s maturitní zkouškou bude probíhat stylem centrálního zadávání testů z českého jazyka, literatury a matematiky. Jednotná přijímací zkouška v přijímacím řízení v oborech vzdělávání s maturitní zkouškou je stanovena na základě § 60 odst. 5 Zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Podrobnosti jsou dále stanoveny prováděcím

předpisem, kterým je Vyhláška č. 353/2016 Sb., o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.⁴⁰

Také je uvažováno o zavedení tzv. Mistrovské zkoušky, která umožní kvalitnímu řemeslníkovi, absolventovi oboru vzdělání s výučním listem, potvrdit jeho vysokou úroveň dovedností a zvýšit tak jeho prestiž.⁴¹

Výše zmíněná opatření mohou motivovat žáky i jejich rodiče k výběru odborných škol, ale také zdůraznit potřebnost a uplatnitelnost absolventů s výučním listem na trhu práce. Střední odborné učiliště opravárenské v Králíkách se také vydalo touto cestou. Svědčí o tom snaha celého managementu školy o využívání všech možností nabízejících se formou moderních metod výuky až po možnost získání uplatnění ve spolupracujících firmách sociálních partnerů, kde mohou absolventi zúročit vědomosti a kompetence získané zdárným ukončením studia.

⁴⁰ ČESKO. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. MŠMT. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. MŠMT, ©2017 [cit. 2019-05-05]. Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Praha, 2017. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/dokumenty-3/skolsky-zakon>.

⁴¹ ČESKO. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. MŠMT. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. MŠMT, ©2017 [cit. 2019-04-30]. Opatření na podporu odborného vzdělávání realizovaná v České republice, Praha, 2017. Dostupné z: <http://www.pedagogicke.info/2017/03/msmt-opatreni-na-podporu-odborneho.html>.

Mistrovská zkouška systém (MiZk). *NÚV - Národní ústav pro vzdělávání* [online]. ČESKO, 2019 [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/projekty/mizk>.

4 SOU OPRAVÁRENSKÉ KRÁLÍKY

Škola je situována na okraji města Králíky. Vrátime-li se do roku 1941, sídlila v areálu dnešní školy firma Dehler na výrobu šatů a uniforem pro armádu. Později (1950) byly prostory továrny využívány jako výcvikové středisko zemědělských strojních stanic a následně zde vznikla zemědělská škola, dnes pod názvem Střední odborné učiliště opravárenské Králíky.

V rozlehlém areálu školy se nachází budovy, kde jsou umístěné učebny, dílny, domov mládeže, tělocvična. Volnočasovému vyžití studentů slouží fotbalové, volejbalové, tenisové hřiště a také cvičná plocha pro výuku autoškoly. Žáci mají možnost zapojení do sportovního kroužku, kde se jim nabízí řada sportů např. florbal, fotbal, futsal, plavání, lyžování, stolní tenis. Účastní se turnajů středních škol, pořádaných asociací školních sportovních klubů apod.

Nejrozsáhlejší budovou jsou školní dílny strojní, zámečnická, klempířská, kovářská, svařovna elektrickým obloukem a svařování plynem, pneuservisu, instruktážní dílna, učebny autoškoly (trenažéry). Zde pod vedením zkušených mistrů žáci aplikují získané vědomosti z teoretického vyučování na modelové výuce.

4.1 Studijní obory v SOUo Králíky

Opravář zemědělských strojů (kód oboru: 41-55-H/01) Kategorie vzdělání: Střední vzdělání s výučním listem, (tříletý obor).

Absolventi se uplatní zejména v oblasti zemědělského opravárenství a servisních služeb v povolání opravář zemědělských strojů. Kromě provádění vlastních oprav, výroby a renovace součástí, údržby, seřizování strojů a zařízení jsou připraveni hodnotit provozní spolehlivost zemědělské techniky a motorových vozidel (zejména traktorů) pomocí diagnostických zařízení. Šířka profilu umožňuje jejich uplatnění i v příbuzných strojírenských provozech, lesním hospodářství, dopravě, stavebnictví a podobně při opravárenské činnosti. V případě absolvování specializačních kurzů se mohou uplatnit i při obsluze složitých zemědělských strojů a zařízení, pro kterou je vyžadováno zvláštní oprávnění.⁴²

⁴² Střední odborné učiliště opravárenské Králíky - obory. *STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ OPRAVÁRENSKÉ KRÁLÍKY* [online]. 2019 [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.souokraliky.cz/index.php?oid=5882080>.

Strojní mechanik (kód oboru: 23-51-H/01), Kategorie vzdělání: Střední vzdělání s výučním listem (tříletý obor).

Obor vzdělání je vhodný pro technicky nadané žáky, manuálně zručné se vztahem k materiálům, zejména ke kovovým materiálům a plastům.

Absolventi jsou kvalifikovaní pracovníci, kteří se uplatní ve strojírenství, ve výrobních montážních a opravárenských provozech podniků, jako strojí zámečnick, montér zámečnick, provozní zámečnick, montér a mechanik, montér točivých strojů, zámečnick kolejových konstrukcí, zámečnick kolejových vozidel, montér ocelových konstrukcí, montér plynovodů, montér vzduchotechniky, důlní zámečnick, kontrolor strojírenských výrobků, montér kotlář a montér potrubář. V případě absolvování příslušného kurzu, vykonání zkoušky a získání příslušného oprávnění je kvalifikován i pro další činnosti (např. svářeč, vazač břemen, řidič vysokozdvizného vozíku). Absolventi mohou pokračovat ve vzdělání nástavbovým studiem v oborech strojírenského zaměření nebo orientovaných na podnikání.⁴³

Mechanizace a služby (kód oboru: 41-45-M/01) Kategorie vzdělání: Střední vzdělání s maturitní zkouškou (čtyřletý obor).

Absolventi se uplatní v mechanizovaných provozech zemědělské prvovýroby při využívání zemědělské techniky a zabezpečování její provozní spolehlivosti a oprav, v podnicích zabývajících se opravami zemědělské a lesnické techniky, diagnostickou a servisní činností, v oblasti prodeje zemědělské, dopravní a manipulační techniky, v samostatné podnikatelské činnosti v oblasti mechanizovaných služeb a dalších služeb pro zemědělství a pro rozvoj venkova, v ochraně a tvorbě krajiny, v hospodaření s odpady, v podnicích zajišťujících provoz dopravní a manipulační techniky a mobilních strojů. Uplatní se jako zemědělství technici, vedoucí nebo technici v opravárnách a zařízeních poskytujících další servisní služby, prodejci zemědělské techniky a pracovníci v poradenských službách, jako farmáři nebo samostatní podnikatelé v obchodu se zemědělskou technikou. Absolventi mohou pokračovat ve studiu na vyšších odborných školách nebo vysokých školách, zejména v zemědělských oborech technického zaměření, ale i v oborech strojírenských a v oborech

⁴³ Střední odborné učiliště opravárenské Králíky - obor strojní mechanik. *STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ OPRAVÁRENSKÉ KRÁLÍKY* [online]. 2019 [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.souokraliky.cz/strojni-mechanik>.

skupiny ekologie a ochrana životního prostředí, pedagogika, učitelství, sociální péče i v oborech ekonomických.⁴⁴

Podnikání (kód oboru: 64-41-L/51) Kategorie vzdělání: Střední vzdělání s maturitní zkouškou - nástavbové studium (dvouletý obor).

Absolventi se uplatní při výkonu ekonomické, provozně-ekonomické, obchodní a administrativní činnosti. Získané znalosti a dovednosti uplatní při řízení vlastní firmy především v profesní oblasti, pro kterou se připravovali v předcházející přípravě v konkrétním učebním oboru. Absolvent disponuje vědomostmi a znalostmi z ekonomiky, účetnictví, marketinku a managementu, práva. Je vybaven jazykovými kompetencemi a ovládá práci na počítači. Získává tímto mnohem výhodnější postavení na trhu práce a je schopen nabídnout potencionálnímu zaměstnavateli více možností svého uplatnění. Absolventi mohou pokračovat ve studiu na vyšších odborných školách nebo vysokých školách, zejména v ekonomicky zaměřených oborech vzdělání.⁴⁵

Absolventi všech oborů mohou samostatně podnikat v oblasti opravárenství a servisních služeb pro využívání strojů a zařízení v zemědělství a motorových vozidel, zejména traktorů. Získají bezplatně řidičské oprávnění skupin B (osobní automobil), T (traktor), C (nákladní automobil), svářečský průkaz na svařování elektrickým obloukem a plamenem, řezat kyslíkem a pájet natvrdo. Mohou získat prospěchové stipendium až 600 Kč měsíčně (poskytované Krajským úřadem), případně stipendijní a materiální podporu od partnerských firem. Škola dále nabízí žákům řadu kurzů za zvýhodněné ceny: řidičské oprávnění na motocykl (skupina AM, A1, A2, A), obsluha vysokozdvížných vozíků, obsluha motorové řetězové pily. Mohou pokračovat nástavbovým studiem v oborech technického zaměření (zejména na mechanizaci a služby) nebo orientovaných na podnikání.

⁴⁴ Střední odborné učiliště opravárenské Králíky - obor mechnizace a služby. *STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ OPRAVÁRENSKÉ KRÁLÍKY* [online]. 2019 [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.souokraliky.cz/mechanizace-a-sluzby>.

⁴⁵ Střední odborné učiliště opravárenské Králíky - obor podnikání. *STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ OPRAVÁRENSKÉ KRÁLÍKY* [online]. 2019 [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.souokraliky.cz/podnikani>.

4.2 Propagace školy

Management se mimo jiné věnuje propagaci školy. Ve škole jsou každoročně pořádány tzv. „Dny otevřených dveří“ pro zájemce o studium, kde si mohou za dohledu zkušených učitelů vyzkoušet různá zařízení, seznámit se s technikou apod. Ze zdařilých akcí můžeme jmenovat např. „Technohrátky“ podporované Úřadem práce, Pardubickým krajem, městem Králíky pro žáky 8. a 9. tříd ZŠ, kde si mohou zasoutěžit. Firemní akci „Techné“, kterou pořádá jeden ze sociálních partnerů naší školy firma Bühler CZ s. r. o Žamberk pro střední školy s technickými obory, kde žáci své obory prezentují pro budoucí zájemce o studium. Žáci školy vystavují své výrobky na společenských akcích pořádaných k různým příležitostem městem Králíky, školami i společenskými organizacemi. Zúčastňují se společenského života ve městě. Na pořádané akce pravidelně přicházejí také bývalí žáci školy třeba i se svými potomky, pro které hledají vhodnou školu, nebo jen tak si zavzpomínat na léta strávené v této škole. Pověřený pracovník navštěvuje Základní školy a seznamuje žáky 9. tříd s možnostmi studia, podmínkami a výhodami, které škola poskytuje.⁴⁶

Žáci 3. ročníků oboru opravář zemědělských strojů se každoročně zúčastňují oborových soutěží a získávají cenná umístění. Mohu zmínit mezinárodní a národní soutěž žáků středních škol ve svařování o „Zlatý pohár Linde“, soutěž „Jízda zručnosti traktoru s přívěsem“ ve Světlé nad Sázavou. Také učitelé školy mimo další vzdělávání získávají nové zkušenosti návštěvami ve školách podobného typu, které mohou následně přenést na půdu školy. Součástí výuky jsou také návštěvy okolních firem, kde formou exkurzí žáci získají přehled, kde mohou po ukončení nastoupit do zaměstnání ve svém oboru. Zájem se začíná projevovat i ze strany zaměstnavatelů, kteří se o své potencionální pracovníky začínají zajímat. Z těch, které žáci navštěvují pravidelně, mohu jmenovat Škoda Auto Kvasiny, Bühler CZ s. r. o Žamberk, OMB Composites, EU Králíky, Auto Motive Štítý a VZV Group Červená Voda, Tatra Kopřivnice a.s.⁴⁷

⁴⁶ Střední odborné učiliště opravárenské Králíky - obory. *STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ OPRAVÁRENSKÉ KRÁLÍKY* [online]. 2019 [cit. 2019-06-03]. Dostupné z: <https://www.souokraliky.cz/index.php?oid=5882080>.

⁴⁷ Střední odborné učiliště opravárenské Králíky - obory. *STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ OPRAVÁRENSKÉ KRÁLÍKY* [online]. 2019 [cit. 2019-06-03]. Dostupné z: <https://www.souokraliky.cz/index.php?oid=5882080>.

4.3 Sociální partneři školy

SOUo Králíky má sociální partnery školy rozdělené podle počtu zaměstnanců na malé firmy, kde může na praxi pracovat jeden žák např. autoservis, na střední firmy např. VZV Group Červená Voda, kde pracuje větší skupina žáků a firmy velké např. ŠKODA AUTO a.s. Kvasiny. Odbornou praxi žáci vykonávají ve firmách se zaměřením na zemědělskou techniku, osobní dopravu a nákladní dopravu.

Hlavní sociální partneři

VZV Group, spol. s.r.o. Červená Voda	Bezplatné zapůjčení manipulační techniky, možnost výkonu odborného výcviku žáků, proškolení instruktorů OV Výkon odborného výcviku
ŠKODA AUTO, a.s. Kvasiny	Road Show spojená s náborovou kampaní Pracovní stáž pro žáky Poskytla výuková vozidla pro diagnostiku
AGROSERVIS spol. s.r.o. Mladkov - Marek Šulc	Zadávání zakázek - Výroba náhradních dílů

Škola spolupracuje s řadou organizací a firem:

AgroKonzulta Žamberk spol. s.r.o.	Prezentace zemědělské techniky na školních akcích
AGROMEX spol. s. r. o – zemědělská technika Dlouhoňovice	Prezentace zemědělské techniky na školních akcích
Fronius ČR spol. s. r. o.	Předvádění virtuálního svařování
VOBOSYSTÉM spol. s. r. o.	Materiální podpora – výukové materiály
KLAIN automotive spol. s. r. o.	Prezentace firmy, nabídka pracovních míst
EUROVIA CS a. s.	Prezentace firmy, nabídka pracovních míst
Bühler CZ spol. s.r.o.	Předváděcí akce
Úřad práce Králíky	Spolupráce při zajišťování dalšího vzdělávání
STROM PRAHA, a.s. pobočka Helvíkovice	Výkon odborného výcviku

KLAS Nekoř spol s.r.o.	Výkon odborného výcviku
ZEAS Březná spol. s.r.o	Výkon odborného výcviku
VYDRUS spol. s.r.o Králíky	Výkon odborného výcviku
Autoservis Bartoň, Mlýnický Dvůr	Výkon odborného výcviku
VIKA a.s.	Výkon odborného výcviku

Od loňského roku studuje na SOUo v Králíkách i student z nedalekého Polska. Při studiu mu z důvodu jazykové bariery pomáhá učitelka.

V návaznosti na další zájemce navázalo SOUo Králíky příhraniční spolupráci se Střední agrotechnickou školou v polské Bozkowě. Ředitelé obou škol podepsali dne 1. dubna 2019 Deklaraci vzájemné spolupráce pro rozvoj odborného školství a vzdělávání v zemědělství včetně realizace unijních projektů, mimo jiné v rámci programu INTERREG V-A Česká republika – Polsko. Hlavním cílem chystaného společného projektu je zvýšení prostupnosti pracovního trhu pro české a polské absolventy. Klíčovými aktivitami bude především jazykové vzdělávání odborné kurzy pro žáky a odborná praxe ve firmách. Ze získaných finančních prostředků by si obě školy chtěly pořídit multimediální jazykové učebny a vybavit odborné učebny a dílny. Projektový záměr je téměř hotový a tak nezbývá než doufat, že bude ze strany evropského fondu pro regionální rozvoj podpořen.⁴⁸

V posledních letech škola získala velkou finanční podporu z Pardubického kraje, tak mohlo dojít ke splnění některých cílů stanovených v Dlouhodobém plánu rozvoje školy na období 2014 - 2020. Modernizace areálu SOUo Králíky si vyžádala v roce 2015 25 milionů korun.⁴⁹ Kompletně byla zrekonstruována budova internátu včetně jejího vybavení. Nakoupeno nové vybavení a nábytek do všech učeben včetně interaktivní tabule a dataprojektorů, nového vylepšení se dočkala i jídelna. Zapojením do rozvojových a mezinárodních programů, financovaných EU získala škola modelovou výuku autodiagnostiky, byl pořízen nový autotrenažér, simulátor řízení zemědělské techniky.⁵⁰

⁴⁸ Střední odborné učiliště opravárenské Králíky - obory. *STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ OPRAVÁRENSKÉ KRÁLÍKY* [online]. 2019 [cit. 2019-06-03]. Dostupné z: <https://www.souokraliky.cz/index.php?oid=5882080>.

⁴⁹ Střední odborné učiliště opravárenské Králíky - obory. *STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ OPRAVÁRENSKÉ KRÁLÍKY* [online]. 2019 [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.souokraliky.cz/>.

⁵⁰ Střední odborné učiliště opravárenské Králíky - obory. *STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ OPRAVÁRENSKÉ KRÁLÍKY* [online]. 2019 [cit. 2019-06-03]. Dostupné z: <https://www.souokraliky.cz/index.php?oid=5882080>.

V letošním roce by mělo být proinvestováno 17,5 milionu korun a dokončena modernizace zbývající části domova mládeže za 3,5 milionu korun. Vedení školy se věnuje i plnění dalších bodů rozvoje zejména navázat spolupráci se zaměstnavateli, zlepšit oblast výchovy a vzdělávání žáků. Ve spolupráci s firmami širokého okolí škola pořádá předváděcí akce pro školy i veřejnost. ŠVP vychází z požadavků regionálních podniků a do učebních osnov byla zahrnuta témata pro zajištění uplatnitelnosti absolventů na trhu práce.⁵¹

⁵¹ Střední odborné učiliště opravárenské Králíky - obory. *STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ OPRAVÁRENSKÉ KRÁLÍKY* [online]. 2019 [cit. 2019-06-03]. Dostupné z: <https://www.souokraliky.cz/index.php?oid=5882080>.

PRAKTICKÁ ČÁST

5 ÚVOD DO PROBLEMATIKY

Uplatnění absolventů Středních odborných škol a učilišť na trhu práce je v zájmu samotných absolventů, majitelů malých i velkých firem, ale také škol, které odborníky v různých oborech vychovávají. Je tedy v jejich moci připravit své žáky na budoucí povolání tak, aby získané znalosti a dovednosti zúročili ve svém povolání co nejlépe. Já jsem v empirické části této bakalářské práce vybral ke zkoumání sociální partnery SOUo Králíky a žáky 3. roč. SOU opravárenského Králíky.

Hlavním cílem praktické části je zjistit, posoudit a analyzovat úspěšnost absolventů SOUo Králíky při získávání zaměstnání. Dílčím cílem je také ověřit odbornou připravenost absolventů k výkonu profese opravář zemědělských strojů z pohledu sociálních partnerů a žáků školy, formulovat jejich případná doporučení ke zlepšení.

Praktická část je rozdělena do dvou kapitol. V kapitole č. 5 je představen způsob realizace průzkumného šetření volba metodologie průzkumu.

Druhá kapitola je věnována průzkumnému šetření - vyhodnocení získaných informací na základě rozhovorů s jednotlivými respondenty, shrnutí, diskusi a případná doporučení pro SOUo Králíky, která vyplynou z praktické části práce.

V závěru je zhodnoceno naplnění stanovených cílů a přínos celé práce pro SOU opravárenské Králíky.

V realizovaném průzkumu byly stanoveny dvě základní oblasti šetření:

1. Rozhovory se zástupci spolupracujících sociálních partnerů školy na téma uplatnění absolventů SOUo Králíky v jejich firmách a na trhu práce. Pro doplnění ověřit kvalitu teoretických znalostí a praktických dovedností a případná doporučení jejich zlepšení tak, aby měli absolventi širší možnosti uplatnění na trhu práce a na téma uplatnění absolventů SOUo Králíky v jejich firmách a na trhu práce.
2. Rozhovory s žáky 3. ročníku oboru opravář zemědělských strojů na téma kvalita teoretické a praktické výuky a možnosti získání zaměstnání ve spolupracujících firmách a na trhu práce po ukončení studia.

6 Způsob realizace průzkumného šetření

Výzkumnou metodou nazýváme proceduru, kterou se realizuje výzkum. Volba metody a nástroje průzkumu je přímo podmíněna cílem práce. Je třeba zvážit a připravit organizační a technické podmínky průzkumu, stanovit kritéria. Pro volbu metody průzkumu je rozhodující validita výzkumného nástroje (tedy jeho schopnost zjistit to co nástroj zjistit má) a reliabilita nástroje - tedy jeho přesnost a spolehlivost.⁵²

Práce je zaměřena na hledání a přítomnost vybraných jevů. Nejdříve jsme stanovili cíl průzkumu, výzkumný problém a výzkumné otázky, pomocí kterých bude zjišťováno, jak jsou žáci teoreticky a prakticky připraveni na své budoucí povolání opravář zemědělských strojů a jak jsou úspěšní při získávání zaměstnání ve spolupracujících firmách a na trhu práce po ukončení studia. Důležité je také vybrat správnou metodu pro účel průzkumu.

Mezi základní metody průzkumu patří pozorování, dotazování a experiment. Pozorováním zjišťujeme skutečnosti pomocí smyslového vnímání, které rozlišujeme podle prostředí, místní a časové návaznosti, pozic a podle role pozorovatele.⁵³ Dotazování je technika pomocí níž získáváme informace pokládáním otázek respondentům s cílem získat odpovědi k řešení výzkumného úkolu. Je to jedna z oblíbených metod sběru dat. Rozhovor probíhá buď za přímé fyzické účasti obou stran, telefonicky, elektronicky, nebo písemně. Tazatel může mít k rozhovoru připravený protokol, do kterého si zapisuje odpovědi respondenta. Experiment je metoda založená na navození určité situace s měřitelnými parametry důležitými pro výzkum. Řadíme jí mezi základní metody psychologického výzkumu. Slouží k určení příčinného vztahu mezi zkoumanými proměnnými

6.1 Charakteristika metody sběru dat a průběh průzkumu

K dosažení stanoveného cíle byla zvolena kvalitativní metoda individuálního polostrukturovaného rozhovoru. Důvodem byla možnost připravené otázky během rozhovoru upřesňovat a respondenta se ptát na další souvislosti zvoleného tématu. Výhodou také bylo, že

⁵² ZACHARIÁŠOVÁ, Miroslava a kolektiv. *JAK PSÁT ABSOLVENTSKOU PRÁCI* [online]. Čelákovice, 2011 [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: <https://docplayer.cz/1769806-Jak-psat-absolventskou-praci.html>. Absolventská práce. VOŠ MILLS, s.r.o.

⁵³ VYSEKALOVÁ, Jitka, Jaruše VYDROVÁ a Pavel STRNAD. *Základy marketingu pro střední odborné školy*. 2. vyd. Praha: Fortuna, 1999, s. 168. ISBN 80-716-8668-9.

respondenty osobně znám a často s nimi denně přicházím do styku. Při kvalitativním polostrukturovaném rozhovoru musí tazatel pečlivě číst každé slovo z protokolu, který si předem připravil. Jde o to, aby všichni respondenti dostali stejné otázky. Je možné také použít diktafon a následně odpovědi do dotazníku přepsat.

K průzkumnému šetření byly připraveny dva protokoly č. 1. pro zástupce spolupracujících sociálních partnerů školy a protokoly č. 2 pro žáky 3. ročníku SOUo Králíky, obor opravář zemědělských strojů, do kterých budou zaznamenávány odpovědi respondentů a následně přepsány do tabulek.

Protokol č. 1 je sestaven z 6 otevřených otázek směřovaných na kvalitu teoretických znalostí a praktických dovedností žáků 3. ročníku SOUo Králíky, jejich uplatnění a získání zaměstnání ve spolupracujících firmách a na trhu práce.

Protokol č. 2 je sestaven z 5 otevřených otázek směřovaných na kvalitu teoretických znalostí a praktických dovedností. Dále na možnost získání zaměstnání ve firmách spolupracujících sociálních partnerů a na trhu práce.

Průzkumem si chceme si odpovědět na otázky:

1. Mají absolventi SOUo Králíky obor opravář zemědělských strojů uplatnění ve firmách spolupracujících sociálních partnerů a na trhu práce?
2. Jsou absolventi SOUo Králíky obor opravář zemědělských strojů teoreticky a prakticky připraveni na své budoucí povolání?

6.2 Struktura průzkumného vzorku a jeho výběr

K průzkumu bylo osloveno 6 zástupců spolupracujících sociálních partnerů školy. Respondenti byli vybráni záměrně z firem, které spolupracují se školou v rámci realizace odborné praxe v reálním prostředí, tj. u potencionálních zaměstnavatelů. Všichni byli ochotni poskytnout rozhovor. Dva jsem navštívil osobně v jejich firmě. Ostatní souhlasili s telefonickým rozhovorem.

Dále byli k průzkumu osloveni všichni žáci 3. ročníku oboru opravář zemědělských strojů celkem 35 žáků na třídnické hodině. Byla jim položena otázka, kteří z nich chtějí pokračovat ve studiu na pokračujícím maturitním oboru „Podnikání“. Z přítomných 33 žáků (dva byli nepřítomni) se přihlásilo 21 žáků. Žáci, kteří chtějí pokračovat ve studiu

na dvouletém oboru podnikání, nebyli záměrně do průzkumu zahrnuti, neboť aktuálně zaměstnání neřeší.

Ze zbylých 12 žáků 4 žáci odmítli poskytnout rozhovor a 8 žáků s rozhovorem souhlasilo.

Rozhovory se zástupci spolupracujících sociálních partnerů školy byly realizovány ve dvou případech ve firmách, a ve čtyřech případech telefonicky. Všichni respondenti byli předem upozorněni, že jejich odpovědi budou přepisovány do protokolu, který bude přílohou bakalářské práce a součástí vyhodnocení výzkumu. Celkem bylo osloveno 6 zástupců sociálních partnerů školy.

Rozhovory s žáky 3. ročníků probíhaly individuálně v klubovně školního internátu v odpoledních hodinách od 15,00 – 17,30 hodin jak bylo předem s respondenty domluveno. Respondenti byli informováni o tom, že průzkum je anonymní, nebudou nikde uváděna jejich jména. Odpovědi na připravené otázky budou zaznamenávány a následně přepsány do protokolu, který bude přílohou bakalářské práce a součástí vyhodnocení výzkumu. Sami si mohli určit dobu rozhovoru. Jeden respondent byl dojíždějící, takže mu ostatní umožnili, aby poskytl rozhovor jako první. Ostatní jsou ubytováni na internátu školy. Rozhovory probíhaly v klidné a přátelské atmosféře a trvaly v průměru 15 minut, jeden respondent.

Otázky pro respondenty z řad žáků 3. ročníku SOUo Králíky a zástupce spolupracujících sociálních partnerů školy byly formulovány tak, aby bylo možné odpovědi obou skupin respondentů v zásadních otázkách týkajících se uplatnění absolventů na trhu práce a kvality vzdělávání v závěrečném vyhodnocení výzkumu vzájemně porovnat.

7 REALIZACE PRŮZKUMU

Průzkum č. 1 - rozhovory se zástupci spolupracujících sociálních partnerů školy

Seznam respondentů – zástupců spolupracujících sociálních partnerů školy

Respondent č. 1- VZV GROUP s.r.o. Červená Voda

Jedná se o českou společnost, která se zabývá výkupem a renovací manipulační techniky a přídavných zařízení. Vykoupené použité vysokozdvizné vozíky po repasi dle přání zákazníka (např. servisní prohlídka, střední oprava, generální oprava) jsou expedovány do mnoha zemí světa.

Respondent č. 2 - VYDRUS s.r.o. Králíky

Firma VYDRUS s.r.o. se zabývá výkupem zpracováním druhotných surovin, zpracováním výrobků z přírodního kamene. Provoz je vybaven špičkovými stroji. Dále společnost podniká v oblasti silniční dopravy, disponuje valníkovými, sklápěčkovými, cisternovými, ale i speciálními vozidly na nakládku a odvoz kovového odpadu.

Respondent č. 3 - Firma STROM PRAHA a.s. středisko Helvíkovice - prodává zemědělskou, zahradní a komunální techniku, zajišťuje opravy a servis. Vykupuje a prodává starší použitou zemědělskou, zahradní a komunální techniku, zajišťuje opravy a servis.

Respondent č. 4 - Autoservis Jaroslav Bartoň, Červená Voda - provádí montáže a servis tažných zařízení a všechny typy osobních, nákladních a užitkových vozidel, diagnostiku vozidel, servisní prohlídky, geometrii náprav a přípravu na STK. Provádí opravy motorů, převodovek, řídicích jednotek, regeneraci filtrů pevných částic. Dále provádí výměnu autoskel, plnění klimatizace, měření emisí, autoklempířské, karosářské, lakýrnické a natěračské práce. Zajišťuje opravy auto-elektriky a kompletní pneuservis.

Respondent č. 5 - ZEAS Březná a.s. - se zabývá zemědělství včetně prodeje nezpracovaných zemědělských výrobků, provozuje nákladní dopravu, opravy silničních vozidel obráběčstvím a výrobou elektrické energie.

Respondent č. 6 - Firma KLAS Nekoř a.s. - je autorizovaný prodejce zemědělské techniky CLAAS, VÄDERSTAD, KVERNELAND, ANNABURGER, KRAMPE, prodejce olejů SHELL a osiv PIONEER včetně vlastní zemědělské výroby.

Otázky, které byly v průzkumu položeny zástupcům sociálních partnerů školy

- 1) Chodí do vaší firmy na praxi žáci 3. ročníku SOUo Králíky?
- 2) Jak hodnotíte jejich teoretické znalosti?
- 3) Jak hodnotíte jejich praktické dovednosti?
- 4) Jaké mají uplatnění ve vaší firmě a na trhu práce?
- 5) Nabídl jste některému z nich po ukončení studia zaměstnání?
- 6) Chcete ještě k našemu rozhovoru něco doplnit?

V následujících tabulkách jsou uvedeny otázky položené zástupcům spolupracujících sociálních partnerů školy a žákům 3. ročníku SOUo Králíky oboru opravář zemědělských strojů a odpovědi jednotlivých respondentů. Pod tabulkami je vyhodnocení jednotlivých otázek a odpovědí.

Otázka č. 1 - Chodí do vaší firmy na praxi žáci 3. ročníku SOUo Králíky?	
Respondent č. 1 VZV s.r.o. Červená Voda	Ano pravidelně.
Respondent č. 2 VYDRUS s.r.o. Králíky	Ano, letos jich tu bylo několik.
Respondent č. 3 STROM PRAHA a.s. středisko Helvíkovice	Ano chodí. V současné době je tu jeden na stáži.
Respondent č. 4 Autoservis Jaroslav Bartoň, Červená Voda	Ano chodí k nám často, letos jich tu bylo několik.
Respondent č. 5 ZEAS Březná a.s.	Ano chodí, mám jich momentálně 6.
Respondent č. 6 KLAS Nekoř a.s.	Ano momentálně tu mám jednoho.

Vyhodnocení otázky č. 1

Všichni respondenti shodně uvedli, že do jejich firmy chodí na praxi žáci 3. ročníku SOUo Králíky pravidelně. Letos měla každá z oslovených firem i několik žáků na praxi nebo na stáži.

Otázka č. 2 - Jak hodnotíte jejich odborné teoretické znalosti?	
Respondent č. 1 VZV GROUP s.r.o. Červená Voda	Kdybych to měl vyjádřit procentuálně, hodnotil bych u všech tak na 65%. Většinou mají problém stanovit technologický postup opravy, neumí číst technickou dokumentaci. Chybí jim samostatné rozhodování jak postupovat při zjišťování závad a následně při opravě.
Respondent č. 2 VYDRUS s.r.o. Králíky	Chybí jim teoretické znalosti, možná by pomohlo ve škole více používat modely, na kterých by se mohli žáci mnohé naučit a také látku lépe pochopit. My to tak s nimi děláme, že jim to názorně ukazujeme. Chybí jim samostatnost při rozhodování.
Respondent č. 3 STROM PRAHA a.s. středisko Helvíkovice	Ve škole by měli používat víc názorných ukázek, jsou teď takové možnosti různé modely, na kterých si to mohou vyzkoušet, nebo jim to promítnout, aby viděli, jak to v praxi funguje. My se snažíme jim to ukazovat. Někteří jsou dost nesamostatní.
Respondent č. 4 Autoservis Jaroslav Bartoň, Červená Voda	Jeví o studovaný obor zájem, některým však chybí teoretické znalosti. Pracovníci naší firmy se snaží jejich nedostatky doplnit praktickými ukázkami, vysvětlováním a nácvikem. Mají zájem žákům pomoci zvládnout učivo, aby úspěšně vykonali závěrečnou zkoušku. Ta se koná za přítomnosti odborné komise právě v naší firmě. Jsou málo samostatní
Respondent č. 5 ZEAS Březná a.s.	Je to případ od případu, někteří umí lépe teorii a jiní jsou zase šikovnější v praxi. Musí se ale ještě hodně učit hlavně samostatnosti a zodpovědnosti za svou práci.
Respondent č. 6 KLAS Nekoř a.s.	Je to u každého jiné, někdo toho zná z teorie víc, jiný málo. Toho, kterého tu teď mám, hodnotím dobře. Zjistil jsem například, že někteří neumí číst výrobní výkresy. To může být problém při demontáži a kompletování různých částí strojů, při

	výrobě náhradních součástí nebo při sváření podle technické dokumentace.
--	--

Vyhodnocení otázky č. 2

Respondenti se všeobecně shodli na tom, že žákům chybí teoretické znalosti. Navrhují v teorii doplnit názornými ukázkami, aby látku žáci lépe pochopili. Pracovníci firmy to s žáky tak praktikují a má to výsledky. U každého žáka je to jiné někomu musí zadaný úkol vysvětlit vícekrát, někdo ho pochopí hned. Někteří žáci neumí číst výrobní dokumentaci, většina neumí stanovit technologický postup opravy, postup při zjišťování závad, samostatné rozhodování. To může být problém při demontáži a kompletování různých částí strojů, při výrobě náhradních součástí nebo při sváření podle technické dokumentace.

Otázka č. 3 - Jak hodnotíte jejich praktické dovednosti?	
Respondent č. 1 VZV GROUP s.r.o.Červená Voda	Je to individuální, ale celkově jsem spokojen. Jsou učenliví a přizpůsobiví. Nemohu jim ale svěřit samostatnou práci, zatím jsou k ruce našim pracovníkům. Někteří si ztěžují, že jim přidělujeme podřadnou práci např. uklízení dílny, ale to je také součástí jejich práce. Měli by být více iniciativní, dodržovat bezpečnostní předpisy a dbát na včasné příchody do práce s tím je u některých problém.
Respondent č. 2 VYDRUS s.r.o. Králíky	To už je lepší, někteří jsou šikovní, je to ale případ od případu. Některým mohu přidělit jednoduchou samostatnou práci, někteří musí pracovat za dohledu zkušených pracovníků
Respondent č. 3 STROM PRAHA a.s. středisko Helvíkovice	Teprve v praxi získává nové znalosti a dovednosti. Někteří jsou zruční, chápou lépe názorné ukázky. Přiděluji je k našim nejlepším pracovníkům. Potřebují získat také pracovní návyky jak zacházet s nástroji a technikou. Potřebují získat jistotu a samostatnost, zvyknout si na práci v kolektivu.
Respondent č. 4 Autoservis Jaroslav Bartoň, Červená Voda	Jde to, ale doporučil bych ve škole více používat funkční modely, aby výuka byla více názorná. Některým žákům chybí představivost a potřebují více názorné ukázky. Mohli by se naučit lépe používat měřidla všeho druhu.
Respondent č. 5 ZEAS Březná a.s.	Některý je šikovnější, ale chybí mu teorie. Většinou neumí stanovit technologický postup např. jak rozebrat motor a potom dodržet postup jeho kompletace. Některým mohu svěřit jen

	jednoduchou práci např. čištění součástek, u složitějších věcí musí pracovat pod dohledem.
Respondent č. 6 KLAS Nekoř a.s.	Je to u každého jiné. Ten, kterého tu mám teď je, jako jeden z mála, opravdu šikovný. Některým chybí samostatnost, takže naši pracovníci trpělivě vysvětlují.

Vyhodnocení otázky č. 3

Opět je to individuální, ale všichni respondenti uvádějí, že je to lepší než s teorií. Někteří žáci jsou opravdu šikovní, účinní a přizpůsobiví. Praxe ve firmách žákům určitě hodně pomáhá, získávají nové znalosti a dovednosti, hodně se naučí od pracovníků firmy. Někteří žáci si ztěžují, že dostávají podřadnou práci např. úklid dílny, čištění součástek apod., to je ale také součást práce v dílně pořádek na pracovišti v rámci bezpečnosti práce. Také by měli dodržovat pracovní dobu hlavně včasné příchody. Respondenti uvádějí, že žáci potřebují získat pracovní návyky jak zacházet s nástroji a technikou. Potřebují získat jistotu a zvyknout si na práci v kolektivu. Všichni škoře doporučují při výuce více používat názorné pomůcky modely a výpočetní techniku. Mezi žáky se najdou i velice šikovní, kterým mohou přidělovat jednoduchou samostatnou práci.

Otázka č. 4 - Uplatní se žáci SOUo Králíky se svou profesí ve vaší firmě a na trhu práce?	
Respondent č. 1 VZV Červená Voda	Určitě uplatnění mají, hlavně z hlediska zaměření školy, ale musí mít vůli se dále učit. Od našich pracovníků se mohou hodně naučit, důležitý je z jejich strany zájem o práci
Respondent č. 2 VYDRUS Králíky	Mohou pracovat na opravách vozidel, nebo jako řidiči, ve firmách je ale čeká další učení.
Respondent č. 3 STROM PRAHA a.s. středisko Helvíkovice	Uplatní se třeba jako mechanici, servisní technici, řidiči a opraváři zemědělské techniky, ale musí se ještě hodně učit.
Respondent č. 4 Autoservis Jaroslav Bartoň, Červená Voda	Určitě mají jako automechanici, chybí jim však znalosti a zkušenosti našich starších zaměstnanců a od nich se mohou hodně naučit. Výhodnou je, že vlastní svářečský a řidičský průkaz.
Respondent č. 5	V naší firmě se můžou uplatnit jako opraváři techniky. Něco

ZEAS Březná a.s.	umí ze školy, ale ještě moc se musí naučit a v tom jim mohou pomoci naši staří zkušení zaměstnanci. Každým rokem se na trhu objevuje nová technika, proto se musí neustále učit.
Respondent č. 6 KLAS Nekoř a.s.	Ano, jako opravář zemědělské techniky, servisní technik, obsluha strojů. Uplatnění ve firmě mají, ale musí sami chtít získávat další znalosti a dovednosti, které budou ve svém povolání potřebovat. Jen škola zdaleka nestačí.

Vyhodnocení otázky č. 4

Všichni respondenti uvedli, že se absolventi se svou profesí v jejich firmě uplatní jako opraváři, řidiči, automechanici, servisní technici, mechanici, řidiči,, opraváři zemědělské techniky. Výhodou jsou svářečské zkoušky a řidičský průkaz na různá vozidla. Všichni zároveň dodávají, že se ještě musí hodně učit, od starších kolegů ve firmách, škola zdaleka nestačí. Každým rokem přichází na trh nová technika, proto se musí neustále vzdělávat.

Otázka č. 5 - Nabídl jste některému z budoucích absolventů SOUo Králíky zaměstnání?	
Respondent č. 1 VZV Červená Voda	Zatím ne, teď mám plný stav. Ve firmě mám několik bývalých absolventů SOUo Králíky a jsem s nimi spokojen.
Respondent č. 2 VYDRUS Králíky	Ano nabídl, někteří ale budou pokračovat ve studiu. Jeden nabídku přijal a nastoupí a jeden má práci slíbenou v místě svého bydliště.
Respondent č. 3 STROM PRAHA a.s. středisko Helvíkovice	Měl jsem tu jednoho na praxi, ten byl moc šikovný, ale vyučil se pro rodinnou firmu, kam nastoupí po škole. Škoda toho bych bral hned. Bylo vidět, že má o tento obor zájem. Tomu, co tu momentálně je jsem ještě práci nenabídl, ale uvidíme ještě je trochu času do konce školního roku podle toho jak uspějí u závěrečných zkoušek se rozhodnu.
Respondent č. 4 Autoservis Jaroslav Bartoň, Červená Voda	V loňském roce přijal nabídku zaměstnání právě jeden z bývalých žáků SOUo Králíky a dobře se zaučil. Momentálně mám plný stav, ale myslím, že absolventi nebudou mít problém sehnat zaměstnání v oboru.
Respondent č. 5	Zatím jsem nikomu z nich zaměstnání nenabídl, ale o jednom

ZEAS Březná a.s.	z nich vážně uvažuji. Je zřejmé, že ho práce baví a rád by u nás pracoval. Rozhodnu se po závěrečných zkouškách.
Respondent č. 6 KLAS Nekoř a.s.	Ano, tomu, co je tu právě na praxi, slíbil, že nastoupí. Máme ve firmě zaměstnaných několik absolventů SOUo Králíky, a jsme s nimi spokojeni. Je to dobrá škola a její absolventi mají široký záběr uplatnění ve strojírenských firmách, ale uplatní se i zemědělství.

Vyhodnocení otázky č. 5

Firma VZV Červená Voda má momentálně plný stav zaměstnanců. Firma VYDRUS nabídla zaměstnání dvěma budoucím absolventům. Jeden nabídku přijal a druhý má slíbené zaměstnání v místě svého bydliště. Firma STROM PRAHA a.s. středisko Helvíkovice nabídla zaměstnání jednomu budoucímu absolventovi, ale ten odmítl z důvodu zaměstnání v rodinné firmě. Firma Autoservis Jaroslav Bartoň, Červená Voda má momentálně plný stav pracovníků, ale v loňském roce jednoho absolventa SOUo Králíky přijala. Firma ZEAS Březná a.s. zatím přímo nikomu z budoucích absolventů zaměstnání nenabídla, ale o jednom konkrétním absolventovi uvažuje. Firma KLAS Nekoř a.s. jednomu z oslovených žáků nabídla zaměstnání a on nabídku přijal. Firma VYDRUS nabídla zaměstnání více absolventům, ale někteří nabídku odmítli z důvodu pokračování ve studiu.

Otázka č. 6 - Chcete ještě k našemu rozhovoru něco doplnit?	
Respondent č. 1 VZV Červená Voda	Ve firmě mám dva pracovníky a oba jsou absolventy SOUo Králíky. Jsem s nimi velmi spokojen. Já jsem také absolvent SOUo Králíky a založil jsem si soukromou firmu. Chce to ale nějaký rok praxe. Je to výborná škola a absolventi mají velké možnosti uplatnění na trhu práce. Žáci by se měli více věnovat teorii. Praxi pro žáky SOUo Králíky poskytují, protože rád předávám zkušenosti mladým. Bohužel zájem o učební obor je malý, mělo by jich být více na trhu práce, pracovníci s tímto zaměřením chybí.
Respondent č. 2 VYDRUS Králíky	Škola byla vždycky vyhlášena, jen dříve tam chodily šikovnější děti, protože si mohla škola vybírat, koho přijmou. Dnes je o technické učňovské obory menší zájem. Je dobře, že žáci

	zase chodí na praxi do firem. Co se nenaučí ve škole, dožene se v praxi a to dělá hodně. Tam si teprve každý z nich může vyzkoušet, co umí.
Respondent č. 3 STROM PRAHA a.s. středisko Helvíkovice	Z toho, co jsem vám teď řekl, vidíte, že je každý chlapec jiný. Některý má zájem o práci a to hned poznáte. Jsou i takoví, kteří asi o práci stát nebudou a skončí na Úřadu práce.
Respondent č. 4 Autoservis Jaroslav Bartoň, Červená Voda	SOUo Králíky je výborná škola, já sám jsem absolvent a jednoho absolventa mám z loňska, ale vždy záleží na každém žákovi, jak se o učení zajímá. Dříve tam studovali děti s lepším prospěchem a ty měli lepší výsledky ve škole. Dnes jim musíme hodně vysvětlovat a opakovat, aby pochopili, co po nich chceme. Některé z nich by dříve na tuto školu vůbec nepřijali.
Respondent č. 5 ZEAS Březná a.s.	Co bych ještě dodal. Je to poctivé řemeslo, a pokud má některý chlapec zájem, může si i vydělat pěkné peníze, nebo si po čase založit vlastní firmu.
Respondent č. 6 KLAS Nekoř a.s.	Škola je dobrá, jen ti žáci jsou někteří slabší. Na druhou stranu někteří jsou moc šikovní a je vidět, že mají o tuhle práci zájem. Bylo by dobré, aby škola vzala v potaz naše doporučení ohledně lepšího využití názorných ukázek. Máte přece jen větší možnosti a hlavně čas opakovaně vysvětlovat čemu nerozumí.

Vyhodnocení otázky č. 6

V závěru rozhovorů respondenti uvedli, že SOUo Králíky je dobrá škola, která byla vždy vyhlášená. Někteří z respondentů jsou také absolventi SOUo Králíky a zaměstnávají několik bývalých žáků této školy. Dle jejich názoru byli na školu žáci vybíráni, ale dnes když je malý zájem o studium na technických školách s výučním listem přijmou i slabší žáky. Je to ale o každém žákovi, některému jde lépe manuální práce než učení ve škole. Někteří mají zájem o dobré řemeslo, najdou se mezi nimi i takoví, kteří o práci mít zájem nebudou. Ve firmách se mohou ještě mnoho naučit, je dobře, že se opět zavedla praxe ve firmách. Respondenti by přivítali, aby škola zařadila do odborné teorie výuku pomocí plastových modelů, více se věnovala čtení technické dokumentace, vytváření technologických postupů a ovládání měřidel. Také je třeba věnovat více pozornosti dodržování bezpečnostních předpisů.

Z průzkumu vyplynula následující doporučení od spolupracujících sociálních partnerů, kteří by přivítali zlepšení výuky v oblastech:

- ovládnání a znalosti všech druhů měřidel
- čtení dokumentace - technických výkresů
- volby správného výrobního nebo pracovního postupu - vytváření technologického postupu
- samostatnosti a odpovědnosti za svou práci, slušné vystupování, zájem o práci

Na závěr průzkumu jsem ještě navštívil kontaktní pracoviště Úřadu práce v Králíkách. Pracovnice mi sdělila, že momentálně nemají problém nabídnout absolventům SOUo Králíky zaměstnání. Situace na trhu práce se zlepšila s růstem ekonomiky státu. Na stránkách Úřadu práce v Ústí nad Orlicí jsem vyhledal volná pracovní místa, vhodná pro absolventy SOU s výučním listem, nabízená zájemcům o zaměstnání v měsíci dubnu 2019.⁵⁴

Mechanici a opraváři zemědělských strojů a zařízení	4 pracovní místa
Svářeč CO2 - Svařování dle výkresové dokumentace – svařování podvozkových součástí návěsů	2 pracovní místa
Řidiči nákladních automobilů a tahačů a speciálních vozidel	6 pracovních míst
Traktoristé a obsluha zemědělských a lesnických strojů	2 pracovní místa
Strojní mechanik -	3 pracovní místa

⁵⁴ Nabídky práce Volná místa v Ústí nad Orlicí. *Úřad práce Ústí nad Orlicí* [online]. 2019 [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: <https://upcr.cz/volna-mista-171/stranka-100>.

preventivní kontroly a údržba strojních zařízení – diagnostika závad a opravy	
Mechanici a opraváři nákladních automobilů	3 pracovní místa
ŠKODA AUTO Kvasiny a.s. Svařování, opravování, seřizování a diagnostika vozidel	automechanik, karosář operátor výroby - svařovna
AGROMEX s.r.o.	servisní technik zemědělských strojů

Průzkum č. 2 - žáci 3. ročníku SOUo Králíky, obor opravář zemědělských strojů

Otázky položené žákům 3. ročníku SOUo v Králíkách

- 1) Do které firmy jste chodil na praxi?
- 2) Uplatnil jste praktické dovednosti naučené ve školních dílnách ve firmě?
- 3) Uplatnil jste teoretické znalosti získané ve škole na praxi?
- 4) Nabídl vám majitel firmy po ukončení studia zaměstnání?
- 5) Myslíte, že máte se svým vzděláním uplatnění v některé spolupracující firmě?

Realizace průzkumu č. 2 – rozhovory s žáky 3. ročníku SOUo Králíky obor opravář zemědělských strojů

Ke splnění dílčího cíle byli osloveni žáci 3. ročníku SOUo Králíky. Škola umožňuje žákům, aby si sami vybrali, zda chtějí vykonávat odbornou praxi pouze ve školních dílnách nebo u spolupracujících sociálních partnerů. Pokud se rozhodnou pro firmu spolupracujícího sociálního partnera, mohou si opět vybrat, do které konkrétní firmy budou docházet. Všichni vybraní respondenti absolvovali odbornou praxi ve školních dílnách i ve firmách spolupracujících sociálních partnerů.

Otázka č. 1 – Do které firmy jste chodil na praxi?	
Respondent č. 1	Do VZV GROU s.r.o. Červená Voda.
Respondent č. 2	Do KLAS Nekoř. Byl jsem tam moc spokojený. Zaměstnanci byli výborní, dělali jsme hlavně opravy.
Respondent č. 3	Do ŠKODA AUTO Kvasiny a byla to stáž. Bylo to tam super, pracovníci se k nám chovali dobře. Vystřídal jsem několik pracovišť, dělali jsme, co bylo potřeba v dílně, opravy a také uklízeli. Také dostáváme finanční odměnu a to je super.
Respondent č. 4	Do VZV GROU s.r.o. Červená Voda a do Vydrusu do Králík.
Respondent č. 5	Do VZV GROU s.r.o. Červená Voda.
Respondent č. 6	Do VZV GROU s.r.o. Červená Voda
Respondent č. 7	Do Vydrusu v Králíkách.
Respondent č. 8	Do VZV GROU s.r.o. Červená Voda

Vyhodnocení otázky č. 6

Všichni respondenti shodně uvedli, že chodili na praxi do spolupracujících firem. Převážná většina dotázaných docházela na praxi do firmy VZV GROU s.r.o. Červená Voda, ostatní do firmy KLAS Nekoř, ŠKODA AUTO Kvasiny a do Vydrus Králíky.

Otázka č. 2 - Uplatnil jste praktické dovednosti naučené ve školních dílnách ve firmě?	
Respondent č. 1	Málo. Ve firmách musíme někdy dělat podřadné práce, jako například čištění součástek a úklid dílny. Chápu, že i tato práce k tomu patří.
Respondent č. 2	Ano, ale ve firmě jsem se zdokonalil, tahle praxe je k nezaplacení.
Respondent č. 3	Ano, ale hodně jsem se naučil na praxi ve firmě. Měli jsme mezery ve čtení technické dokumentace, naučili nás stanovovat správný postup při opravě, jak postupně rozebrat a zkompletovat např. motor apod.
Respondent č. 4	Ano, Ze začátku jsem při opravách jen asistoval, ale potom jsem třeba sám

	vyměňoval olej v kamionu.
Respondent č. 5	Ano, ale hodně mi radili chlapi ve firmě. Dělal jsem s nimi a učil se. Ve firmách je nejlepší praxe a chlapi se nám hodně věnovali a radili.
Respondent č. 6	Málo, když tak mi poradil mistr.
Respondent č. 7	Ano, co jsme dělali ve školních dílnách, se mi někdy hodilo, ale ve firmě to bylo super. Tam jsem se hodně naučil.
Respondent č. 8	Ano, co se naučím v dílnách, uplatním i doma ve firmě.

Vyhodnocení otázky č. 7

Většina respondentů uvedla, že praktické dovednosti získané ve školních dílnách uplatnili i na praxi ve firmách, které spolupracují se školou v rámci odborné praxe. Přiznávají však, že se hodně naučili právě ve spolupracujících firmách, kde se jim pracovníci individuálně věnovali, poradili a vysvětlili, co nevěděli. Přiznali i mezery v teorii, kde v podstatě potvrdili názory zástupců spolupracujících sociálních partnerů týkající se neznalosti čtení technické dokumentace, stanovování postupů při opravách apod. Respondenti většinou chválili praxi ve spolupracujících firmách hlavně přístup pracovníků. Našli se i výjimky, kterým vadily podle nich podřadné práce.

Otázka č. 3 - Uplatnil jste teoretické znalosti získané ve škole na praxi?	
Respondent č. 1	Ano, hlavně z předmětu technologie oprav zemědělských strojů, ale hodně mi radili chlapi ve firmě.
Respondent č. 2	Některé ano, technologie oprav a opravy zemědělských strojů, ale někdy to nestačilo.
Respondent č. 3	Ano, něco z technologie oprav zemědělských strojů.
Respondent č. 4	Ano, hlavně z předmětu technologie oprav zemědělských strojů a informatiky. Nešly nám postupy, myslím jak kde začít s opravou a jak postupovat a jak najít závadu. Chlapi ve firmě nás to ale naučili.

Respondent č. 5	Ano, ale hodně mi poradili chlapi ve firmě. Dělal jsem s nimi a učil se.
Respondent č. 6	Ani ne. Všechno jsem se naučil teprve ve firmě.
Respondent č. 7	Ano, třeba opravy zemědělských strojů, hodně nám radili chlapi ve firmě.
Respondent č. 8	Ano, hlavně z technologie oprav a zemědělských strojů.

Vyhodnocení otázky č. 8

Respondenti na položenou otázku odpovídali ve většině kladně, že teoretické znalosti získané ve škole uplatnili i v praxi. Většinou se jednalo o předměty technologie oprav zemědělských strojů a informatiku. Zároveň oceňují pomoc a rady pracovníků ve spolupracujících firmách, kde se naučili kde začít s opravou a jak postupovat a jak poznat závady.

Otázka č. 4 - Nabídl vám majitel firmy po ukončení studia zaměstnání?	
Respondent č. 1	Nabídku zaměstnání jsem dostal, ale nepřímo. Spíše se majitel firmy zeptal, jestli bych měl zájem u nich pracovat. Konkrétní nabídku jsem nedostal.
Respondent č. 2	Ano, od vedoucího jsem dostával vždy kladné hodnocení. Po ukončení studia mám slíbenou práci. Mohu ihned nastoupit k firmě KLAS Nekoř.
Respondent č. 3	Ano. Nabídku zaměstnání jsem dostal, po ukončení studia jsem rozhodnutý tam ihned nastoupit.
Respondent č. 4	Zatím nenabídl, ale bavili jsme se o tom. Rozhodne se až po závěrečných zkouškách jak uspějí.
Respondent č. 5	Nenabídl, ale mám slíbenou práci ve firmě BEDNAŘ FMT Rychnov nad Kněžnou, zaměření svářeč a montáž. Mám to blízko domů.
Respondent č. 6	Ne nenabídl.
Respondent č. 7	Ne nenabídl, myslím, že mají dost pracovníků.
Respondent č. 8	Nabídl, ale já budu nastupovat do naší rodinné firmy.

Vyhodnocení otázky č. 4

Většina respondentů dostala nabídku zaměstnání ve firmách spolupracujících sociálních partnerů, nebo mají zaměstnání dohodnuté v blízkosti svého bydliště u jiných zaměstnavatelů, případně v rodinné firmě. Dva respondenti nabídku nedostali.

Otázka č. 5 - Myslíte si, že máte se svým vzděláním uplatnění na trhu práce?	
Respondent č. 1	Myslím si, že ano. Máme více možností nejen v zemědělství, ale i jiných firmách, kde potřebují opraváře, svářeče, řidiče a tak.
Respondent č. 2	Myslím si, že ano, můžeme dělat různou práci, kde uplatníme to, co umíme.
Respondent č. 3	Ano však jsem již nabídku dostal a určitě tam nastoupím. S naší školou se uplatním nejen v zemědělství, ale můžu dělat podobnou práci v nějaké továrně.
Respondent č. 4	Myslím si, že ano. Můžu dělat řidiče, svářeče, opraváře tak různě máme hodně možností.
Respondent č. 5	Určitě ano. Ta škola je výborná, absolventi mají široké uplatnění skoro v každé opravářské firmě, autoservisu, v zemědělství, v dopravě.
Respondent č. 6	Ano, já si spíš budu hledat práci blíž k domovu. Chtěl bych jezdit na traktor.
Respondent č. 7	Ano, já mám slíbenou práci u nás a tam nastoupím. Když se mi tam nebude líbit, můžu jít jinam, máme hodně možností. Dneska je zájem o řidiče, svářeče a lidi a výučním listem v našem oboru.
Respondent č. 8	Ano, ale já se uplatním v naší rodinné firmě. Už se těším a doufám, že naši firmu jednou převezmu po tátovi.

Vyhodnocení otázky č. 5

Všichni respondenti odpověděli, že mají se svým vzděláním uplatnění na trhu práce nejen v zemědělství, ale i jiných oborech. Mohou pracovat jako řidiči, svářeči, opraváři. Mají široké uplatnění v každé opravárenské firmě, autoservisu, v zemědělství v dopravě.

8 SHRNU TÍ – VYHODNOCENÍ PRAKTICKÉ ČÁSTI

Hlavním cílem praktické části bylo zjistit, posoudit a analyzovat úspěšnost absolventů SOUo Králíky při získávání zaměstnání. Dílčím cílem bylo také ověřit odbornou připravenost absolventů k výkonu profese opravář zemědělských strojů z pohledu sociálních partnerů a žáků školy, formulovat jejich případná doporučení ke zlepšení výuky.

Průzkumem jsme si chtěli odpovědět na otázky:

1. Mají absolventi SOUo Králíky obor opravář zemědělských strojů uplatnění ve firmách spolupracujících sociálních partnerů a na trhu práce?
2. Jsou absolventi SOUo Králíky obor opravář zemědělských strojů kvalitně teoreticky a prakticky připraveni na své budoucí povolání?

Na výše uvedené otázky nám svými názory odpověděli vybraní respondenti z řad zástupců spolupracujících sociálních partnerů školy a také žáci 3. ročníku SOUo Králíky takto.

Všichni zástupci oslovených spolupracujících sociálních partnerů školy uvedli, že do jejich firmy chodí na praxi žáci 3. ročníku SOUo Králíky pravidelně. Letos měla každá z oslovených firem i několik žáků na praxi nebo na stáži. Respondenti se všeobecně shodli na tom, že žákům chybí teoretické znalosti. Navrhují teorii doplnit názornými ukázkami, aby látku žáci lépe pochopili. Pracovníci firmy to s žáky tak praktikují a má to výsledky. U každého žáka je to jiné někomu musí zadaný úkol vysvětlit vícekrát, někdo ho pochopí hned. Někteří žáci neumí číst výrobní dokumentaci, většina neumí stanovit technologický postup opravy, postup při zjišťování závad, chybí jim samostatné rozhodování. To může být problém při demontáži a kompletování různých částí strojů, při výrobě náhradních součástí nebo např. při sváření podle technické dokumentace. V praktických dovednostech je to také individuální, ale všichni respondenti uvádějí, že je to lepší než s teorií. Někteří žáci jsou opravdu šikovní, účinní a přizpůsobiví. Praxe ve firmách žákům určitě hodně pomáhá, získávají nové znalosti a dovednosti, hodně se naučí od pracovníků firmy. Někteří žáci si ztěžují, že dostávají podřadnou práci např. úklid dílny, čištění součástek apod., měli by si však uvědomit, že je to také součást práce v dílně pořádek na pracovišti v rámci bezpečnosti práce. Také by měli dodržovat pracovní dobu hlavně včasné příchody do zaměstnání.

Respondenti uvádějí, že žáci potřebují získat pracovní návyky jak zacházet s nástroji a technikou. Potřebují získat jistotu a zvyknout si na práci v kolektivu. Všichni respondenti doporučují při výuce více používat názorné pomůcky modely a výpočetní techniku, potřebují některé operace vidět názorně, tak lépe pochopí podstatu problému. Mezi žáky se najdou i velice šikovní, kterým mohou přidělovat jednoduchou samostatnou práci. Dále všichni respondenti uvedli, že se absolventi se svou profesí v jejich firmě uplatní jako opraváři, řidiči, automechanici, servisní technici, mechanici, řidiči, opraváři zemědělské techniky. Výhodou jsou svářečské zkoušky a řidičský průkaz na různá vozidla. Všichni zároveň dodávají, že se ještě musí hodně učit, od starších kolegů ve firmách, škola zdaleka nestačí. Každým rokem přichází na trh nová technika, proto se musí neustále vzdělávat. Co se týká nabídky zaměstnání, respondenti uvedli. Firma VZV GROU s.r.o. Červená Voda má momentálně plný stav zaměstnanců. Firma VYDRUS nabídla zaměstnání dvěma budoucím absolventům. Jeden nabídku přijal a druhý má slíbené zaměstnání v místě svého bydliště. Firma STROM PRAHA a.s. středisko Helvíkovice nabídla zaměstnání jednomu budoucímu absolventovi, ale ten odmítl z důvodu zaměstnání v rodinné firmě. Firma Autoservis Jaroslav Bartoň, Červená Voda má momentálně plný stav pracovníků, ale v loňském roce jednoho absolventa SOUo Králíky přijala. Firma ZEAS Břežná a.s. zatím přímo nikomu z budoucích absolventů zaměstnání nenabídla, ale o jednom konkrétním absolventovi uvažuje. Firma KLAS Nekoř a.s. jednomu z oslovených žáků nabídla zaměstnání a on nabídku přijal. Firma VYDRUS nabídla zaměstnání více absolventům, ale někteří nabídku odmítli z důvodu pokračování ve studiu. V závěru rozhovorů respondenti uvedli, že SOUo Králíky je dobrá škola, která byla vždy vyhlášená. Někteří z respondentů jsou také absolventi SOUo Králíky a zaměstnávají několik bývalých žáků této školy. Dle jejich názoru byli na školu žáci vybíráni, ale dnes když je malý zájem o studium na technických školách s výučním listem přijmou i slabší žáky. Je to ale o každém žákovi, některému jde lépe manuální práce než učení ve škole. Někteří mají zájem o dobré řemeslo, najdou se mezi nimi i takoví, kteří o práci mít zájem nebudou. Ve firmách se mohou ještě mnoho naučit, je dobře, že se opět zavedla praxe ve firmách. Z průzkumu vyplynula následující doporučení od spolupracujících sociálních partnerů, kteří by přivítali zlepšení výuky v oblastech:

- ovládání a znalosti všech druhů měřidel, zacházení s nástroji a technikou
- čtení dokumentace - technických výkresů
- volby správného výrobního nebo pracovního postupu - vytváření technologického postupu

- ve výuce více používat názorné pomůcky jako jsou modely, na kterých si mohou mnohé vyzkoušet, diaprojektor apod.
- samostatnosti a odpovědnosti za svou práci, slušné vystupování, zájem o práci

Na závěr průzkumu jsem ještě navštívil kontaktní pracoviště Úřadu práce v Králíkách. Pracovnice mi sdělila, že momentálně nemají problém nabídnout absolventům SOUo Králíky zaměstnání. Situace na trhu práce se zlepšila s růstem ekonomiky státu. Prakticky každý absolvent SOUo Králíky má možnost získat zaměstnání ve svém oboru.

V průzkumu mezi žáky 3. ročníku SOUo Králíky jsme došli k následujícím závěrům. Všichni respondenti shodně uvedli, že chodili na praxi do spolupracujících firem. Většina dotázaných docházela na do firmy VZV GROU s.r.o. Červená Voda, ostatní do firmy KLAS Nekoř, ŠKODA AUTO Kvasiny a do VYDRUS Králíky. Většina respondentů uvedla, že praktické dovednosti získané ve školních dílnách uplatnili i na praxi ve firmách, které spolupracují se školou v rámci odborné praxe. Hodně se ale naučili právě ve spolupracujících firmách, kde se jim pracovníci hodně věnovali, poradili a vysvětlili, co nevěděli. Přiznali i mezery v teorii, kde v podstatě potvrdili názory zástupců spolupracujících sociálních partnerů týkající se neznalosti čtení technické dokumentace, stanovování postupů při opravách apod. Respondenti většinou chválili znovuzavedení praxe ve spolupracujících firmách a také vstřícný přístup pracovníků. Našli se i výjimky, kterým vadily podle nich podřadné práce, které dle názoru pracovníků spolupracujících firem jsou součástí pracovní náplně každého pracovníka. Respondenti jsou toho názoru, že teoretické znalosti získané ve škole uplatnili i v praxi. Většinou se jednalo o předměty technologie oprav zemědělských strojů a informatiku. Zároveň oceňují pomoc a rady pracovníků ve spolupracujících firmách, zde se naučili kde začít s opravou a jak postupovat a jak poznat závady. Většina respondentů dostala nabídku zaměstnání ve firmách spolupracujících sociálních partnerů, nebo mají zaměstnání dohodnuté v blízkosti svého bydliště u jiných zaměstnavatelů, případně v rodinné firmě. Dva respondenti nabídku nedostali. Všichni respondenti jsou přesvědčeni, že mají se svým vzděláním uplatnění na trhu práce nejen v zemědělství, ale i jiných oborech. Mohou pracovat jako řidiči, svářeči, opraváři. Mají široké uplatnění v každé opravárenské firmě, autoservisu, v zemědělství v dopravě.

Z výše uvedených závěrů vyplývá, že na stanovené otázky si můžeme odpovědět.

1. Absolventi SOUo Králíky obor opravář zemědělských strojů mají široké uplatnění ve firmách spolupracujících sociálních partnerů i na trhu práce a mnozí z nich již nabídku zaměstnání dostali a přijali.
2. Absolventi SOUo Králíky obor opravář zemědělských strojů jsou do jisté míry teoreticky a prakticky připraveni na své budoucí povolání. Z odpovědí spolupracujících sociálních partnerů školy vyplynula určitá doporučení ke zkvalitnění teoretické a praktické výuky budoucích absolventů školy.

ZÁVĚR

Tématem této bakalářské práce bylo, uplatnění absolventů SOU opravárenského Králíky na trhu práce.

Cílem práce bylo vymezit problematiku uplatnění absolventů učňovského školství na trhu práce a zjistit, analyzovat a posoudit úspěšnost absolventů SOUo Králíky při získávání zaměstnání. Dále ověřit připravenost absolventů k výkonu profese opravář zemědělských strojů z pohledu spolupracujících sociálních partnerů a žáků školy, formulovat jejich případná doporučení ke zlepšení.

Jsem toho názoru, že vytýčený cíl bakalářské práce byl splněn jak v teoretické, tak praktické části práce.

V teoretické části práce jsem se zaměřil na vymezení klíčových pojmů problematiky trhu práce, nezaměstnanosti a jejich specifik, na skupiny osob nejvíce ohrožených nezaměstnaností, což jsou i absolventi odborných učilišť a možnosti jejich uplatnění na trhu práce. Dále jsem v teoretické části zmínil potřebnost kvalitního vzdělávání a angažování všech zainteresovaných skupin ve škole tj. managementu školy, učitelů, žáků, rodičů a sociálních partnerů školy. Závěr teoretické části je věnován vývoji a výhledu učňovského školství do roku 2020, opatřením přijatým MŠMT, Krajskými úřady a Úřady práce ke zlepšení podmínek regionálního školství. V úplném závěru teoretické části je představeno Střední odborné učiliště opravárenské v Králíkách, jeho stručná historie a současnost, obory, které škola nabízí ke studiu a také konkrétní partneři školy spolupracující v oblasti přípravy na budoucí povolání, materiální pomoci škole a při zapojení žáků školy do různých projektů.

Praktická část je rozdělena do dvou kapitol. V první kapitole je představena metodologie průzkumu. Druhá kapitola je věnována výzkumnému šetření - vyhodnocení získaných informací na základě rozhovorů s jednotlivými respondenty, shrnutí, diskusi a případná doporučení, která vyplynou z praktické části práce.

Ve shrnutí – vyhodnocení praktické části práce je zhodnoceno naplnění stanovených cílů a přínos celé práce pro SOU opravárenské Králíky.

Můžeme říci, že povolání opravář zemědělských strojů má své místo a perspektivu na trhu práce. Absolventi SOUo Králíky se uplatní nejen v zemědělské výrobě, ale v mnoha dalších povoláních, které nabízí trh práce. Z výsledků hodnocení praktické části vyplývá, jak je důležité pro studenty 3. ročníku studia praktické vyučování v reálném prostředí trhu práce

tedy u konkrétních zaměstnavatelů. Zde se teprve ukáže, jak je žák zdatný a dokáže samostatně plnit zadané úkoly. Jak uvádějí zástupci sociálních partnerů školy, kam žáci docházejí na praktické vyučování, mají někteří velké mezery v teorii oprav, ve čtení výkresové dokumentace, což jsou nedostatky, které ovlivňují jejich samostatnou práci na zadaném úkolu. Pracovníci firem doporučují, aby učitelé odborných předmětů více pracovali s výukou na modelech, kde mohou žákům prakticky ukázat např. fungování motoru a ukázkou doprovodit mluveným slovem. Takovým způsobem s žáky pracují zaměstnanci, kteří je mají na starosti ve firmách. Je to jak uvádějí případ od případu, každý žák je jiný, většinou se snaží, jsou učenliví, někteří však potřebují více vysvětlování. Doporučení, které vyplynulo z průzkumného šetření, předložím vedení naší školy a doufám, že je využije ve výuce příštích žáků 3. ročníku školy.

Vstup absolventa na trh práce je prvním krokem k jeho uplatnění ve zvolené profesi. Jak se v této profesi uplatní je ovšem na něm. Jistě mu v tom mohou velmi pomoci teoretické a praktické znalosti získané po dobu studia. Jak ale uvádějí i zástupci sociálních partnerů školy, škola není všechno, je třeba se ještě hodně učit a získat praktické zkušenosti, které z nich mohou udělat skutečné odborníky ve svém oboru. Velmi mne potěšilo, že SOUo Králíky je stále mezi veřejností považovaná za dobrou školu. Mezi zástupci sociálních partnerů školy jsem se při výzkumu setkal s několika bývalými žáky této školy. Shodli jsme se na tom, že je v současnosti stále malý zájem o studium technických oborů s výučním listem, což je ke škodě našeho průmyslu. Jak jsem zjistil, při dnešní situaci na trhu práce nemají absolventi SOUo Králíky problém získat po ukončení studia zaměstnání.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK:

SOUO – střední odborné učiliště
opravárenské

SOU - střední odborné učiliště

MŠMT – ministerstvo školství, mládeže a
tělovýchovy

ÚP – úřad práce

SKUPINA – AM, A1, A2, A – motocykl;

B – osobní automobil; C – nákladní
automobil; T – traktor

VZV – vysokozdvizné vozíky

RVP – rámcově vzdělávací program

ŠVP – školní vzdělávací program

ČR – Česká republika

ČNR – Česká národní rada

ZŠ – základní škola

EU – Evropská unie

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ:

HOLMAN, Robert. *Ekonomie*. 6. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2016. Beckovy ekonomické učebnice. s. 720. ISBN 978-80-7400-278-6.

HOLMAN, Robert. *Základy ekonomie: pro studenty vyšších odborných škol a neekonomických fakult VŠ*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2008. Beckovy ekonomické učebnice. s. 18. ISBN 9788071798903.

KUCHAŘ, Pavel. *Trh práce: sociologická analýza*. V Praze: Karolinum, 2007. s. 13. ISBN 978-80-246-1383-3.

MAREŠ, Petr. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. Vyd. 3., upr. Praha: Sociologické nakladatelství, 2002. Studijní texty (Sociologické nakladatelství). 172 s. ISBN 8086429083.

POL, Milan, Milada RABUŠICOVÁ a Petr NOVOTNÝ. *Demokracie ve škole*. Brno: Masarykova univerzita, 2006. s. 86. ISBN 80-210-42-10-9.

RIEVAJOVÁ, Eva. *Trh práce a politika zaměstnanosti*. Vyd. 1. Bratislava: EKONÓM, 2009, s. 22.

ŠMAJSOVÁ BUCHTOVÁ, Božena. *Nezaměstnanost: psychologický, ekonomický a sociální problém*. Praha: Grada, 2002. Psyché (Grada). S. 109-113. ISBN 80-247-9006-8.

ŠVARCOVÁ, Iva. *Základy pedagogiky*. Vyd. 2. Praha: VŠCHT Praha, s. 68-69.

TROJAN, Václav. *Pedagogický proces a jeho řízení*. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Řízení školy. s. 12-13. ISBN 978-80-7598-115-8

VÁCLAVÍKOVÁ, Anna, Helena KOLIBOVÁ a Alina KUBICOVÁ. *Problematika trhu práce a politiky zaměstnanosti: [studijní materiály pro kombinované studium Veřejná správa a regionální politika]*. Opava: Optys, 2009. s. 22. ISBN 978-80-85819-76-2.

VYSEKALOVÁ, Jitka, Jaruše VYDROVÁ a Pavel STRNAD. *Základy marketingu pro střední odborné školy*. 2. vyd. Praha: Fortuna, 1999, s. 168. ISBN 80-716-8668-9.

Internetové zdroje:

ČESKO. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. MŠMT. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. MŠMT, ©2008 [cit. 2019-04-17]. Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy České republiky na období 2015-2020, Praha, 2014. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-3?highlightWords%dlouhodob%C3%BD+z%C3%A1m%C4%9Br>.

ČESKO. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. MŠMT. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. MŠMT, ©2017 [cit. 2019-05-05]. Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Praha, 2017. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/dokumenty-3/skolsky-zakon>.

ČESKO. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. MŠMT. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. MŠMT, ©2017 [cit. 2019-04-30]. Opatření na podporu odborného vzdělávání realizovaná v České republice, Praha, 2017. Dostupné z: <http://www.pedagogicke.info/2017/03/msmt-opatreni-na-podporu-odborneho.html>.

ČESKO. MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. MŠMT: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online]. MŠMT, ©2014 [cit. 2019-04-17]. Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020, Praha, 2014. Dostupné z: http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/strategie-2020_web.pdf

Mistrovská zkouška systém (MiZk). *NÚV - Národní ústav pro vzdělávání* [online]. ČESKO, 2019 [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/projekty/mizk>.

Nabídky práce Volná místa v Ústí nad Orlicí. *Úřad práce Ústí nad Orlicí* [online]. 2019 [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: <https://upcr.cz/volna-mista-171/stranka-100>.

Národní ústav odborného vzdělávání: Odborné školství v době ekonomické krize [online]. 2008 [cit. 2019-01-10]. Dostupné z: <http://www.nuov.cz/odborne-skolstvi-v-dobe-ekonomicke-krize>.

Nová soustava oborů vzdělání poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou obory kategorie M a L [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: http://zpd.nuov.cz/celkove_lm.htm.

NÚV - Národní ústav pro vzdělávání, Rámcové vzdělávací programy [online]. NÚV - Národní ústav pro vzdělávání, 2019 [cit. 2019-06-13]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/t/rvp>

Střední odborné učiliště opravárenské Králíky - obor mechanizace a služby. *STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ OPRAVÁRENSKÉ KRÁLÍKY* [online]. 2019 [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.souokraliky.cz/mechanizace-a-sluzby>.

Střední odborné učiliště opravárenské Králíky - obor podnikání. *STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ OPRAVÁRENSKÉ KRÁLÍKY* [online]. 2019 [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.souokraliky.cz/podnikani>.

Střední odborné učiliště opravárenské Králíky - obor strojní mechanik. *STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ OPRAVÁRENSKÉ KRÁLÍKY* [online]. 2019 [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://www.souokraliky.cz/strojni-mechanik>.

Střední odborné učiliště opravárenské Králíky - obory. *STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ OPRAVÁRENSKÉ KRÁLÍKY* [online]. 2019 [cit. 2019-06-03]. Dostupné z: <https://www.souokraliky.cz/index.php?oid=5882080>.

Systém kurikulárních dokumentů [online]. [cit. 2019-06-13]. Dostupné z: https://obrazky.seznam.cz/?q=%C3%9Arove%C5%88%20kurikula%20-%20obr%C3%A1zek&fulltext&mm=2#utm_content=obrazky&utm_term=%C3%9Arove%C5%88%20kurikula%20-%20obr%C3%A1zek&utm_medium=hint&utm_source=search.seznam.cz

Úrovně kurikula [online]. [cit. 2019-06-13]. Dostupné z: https://obrazky.seznam.cz/?q=%C3%9Arove%C5%88%20kurikula%20-%20obr%C3%A1zek&fulltext&mm=2#utm_content=obrazky&utm_term=%C3%9Arove%C5%88%20kurikula%20-%20obr%C3%A1zek&utm_medium=hint&utm_source=search.seznam.cz

Základní informace o OECD - Ministerstvo zahraničních věcí [online]. ČESKO [cit. 2019-06-13]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/oecd.paris/cz/zakladni_informace_o_oecd/index.html

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti. *Integrovaný portál MPSV* [online]. [cit. 2019-05-03]. Dostupné z: <https://portal.mpsv.cz/sz/zamest/dotace/apz>.

Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. *Parlament České republiky, Poslanecká sněmovna* [online]. [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=323&r=1993>.

ZACHARIÁŠOVÁ, Miroslava a kolektiv. *JAK PSÁT ABSOLVENTSKOU PRÁCI* [online]. Čelákovice, 2011 [cit. 2019-05-05]. Dostupné z: <https://docplayer.cz/1769806-Jak-psat-absolventskou-praci.html>. Absolventská práce. VOŠ MILLS, s.r.o.

PŘÍLOHY:

Protokol č. 1- pro zástupce spolupracujících sociálních partnerů SOU opravárenského Králíky

Protokol č. 2 - pro žáky 3. ročníku SOU opravárenského Králíky, obor opravář zemědělských strojů

Respondent č. 1 - zástupce spolupracujících sociálních partnerů školy: **VZV GROU s.r.o.**
Červená Voda

Otázka č. 1	Chodí do vaší firmy na praxi žáci 3. ročníku SOUo Králíky?
Odpověď	Ano pravidelně.
Otázka č. 2	Jak hodnotíte jejich odborné teoretické znalosti?
Odpověď	Kdybych to měl vyjádřit procentuálně, hodnotil bych u všech tak na 65%. Většinou mají problém stanovit technologický postup opravy, neumí číst technickou dokumentaci. Chybí jim samostatné rozhodování jak postupovat při zjišťování závad a následně při opravě.
Otázka č. 3	Jak hodnotíte jejich praktické dovednosti?
Odpověď	Je to individuální, ale celkově jsem spokojen. Jsou učenliví a přizpůsobiví. Nemohu jim ale svěřit samostatnou práci, zatím jsou k ruce našim pracovníkům. Někteří si ztěžují, že jim přidělujeme podřadnou práci např. uklízení dílny, ale to je také součástí jejich práce. Měli by být více iniciativní, dodržovat bezpečnostní předpisy a dbát na včasné příchody do práce s tím je u některých problém.
Otázka č. 4	Uplatní se žáci SOUo Králíky se svou profesí ve vaší firmě?
Odpověď	Určitě uplatnění mají, hlavně z hlediska zaměření školy, ale musí mít vůli se dále učit. Od našich pracovníků se mohou hodně naučit, důležitý je z jejich strany zájem o práci.
Otázka č. 5	Nabídl jste některému z budoucích absolventů SOUo Králíky zaměstnání?
Odpověď	Zatím ne, teď mám plný stav. Ve firmě mám několik bývalých absolventů SOUo Králíky a jsem s nimi spokojen.
Otázka č. 6	Chcete ještě k našemu rozhovoru něco doplnit?
Odpověď	Ve firmě mám dva pracovníky a oba jsou absolventy SOUo Králíky. Jsem s nimi velmi spokojen. Já jsem také absolvent SOUo Králíky a založil jsem si soukromou firmu. Chce to ale nějaký rok praxe. Je to výborná škola a absolventi mají velké možnosti uplatnění na trhu práce. Žáci by se měli více věnovat teorii. Praxi pro žáky SOUo Králíky poskytují, protože rád předávám zkušenosti mladým. Bohužel zájem o učební obor je malý, mělo by jich být více na trhu práce, pracovníci s tímto zaměřením chybí.

Otázka č. 1	Chodí do vaší firmy na praxi žáci 3. ročníku SOUo Králíky?
Odpověď	Ano, letos jich tu bylo několik.
Otázka č. 2	Jak hodnotíte jejich odborné teoretické znalosti?
Odpověď	Chybí jim teoretické znalosti, možná by pomohlo ve škole více používat modely, na kterých by se mohli žáci mnohé naučit a také látku lépe pochopit. My to tak s nimi děláme, že jim to názorně ukazujeme. Chybí jim samostatnost při rozhodování.
Otázka č. 3	Jak hodnotíte jejich praktické dovednosti?
Odpověď	To už je lepší, někteří jsou šikovní, je to ale případ od případu. Některým mohu přidělit jednoduchou samostatnou práci, někteří musí pracovat za dohledu zkušených pracovníků.
Otázka č. 4	Uplatní se žáci SOUo Králíky se svou profesí ve vaší firmě?
Odpověď	Mohou pracovat na opravách vozidel, nebo jako řidiči, ve firmách je ale čeká další učení.
Otázka č. 5	Nabídl jste některému z budoucích absolventů SOUo Králíky zaměstnání?
Odpověď	Ano nabídl, někteří ale budou pokračovat ve studiu. Jeden nabídku přijal a nastoupí a jeden má práci slíbenou v místě svého bydliště.
Otázka č. 6	Chcete ještě k našemu rozhovoru něco doplnit?
Odpověď	Škola byla vždycky vyhlášená, jen dříve tam chodily šikovnější děti, protože si mohla škola vybírat, koho přijmou. Dnes je o technické učňovské obory menší zájem. Je dobře, že žáci zase chodí na praxi do firem. Co se nenaučí ve škole, dožene se v praxi a to dělá hodně. Tam si teprve každý z nich může vyzkoušet, co umí.

Respondent č. 3 - zástupce spolupracujících sociálních partnerů školy: **STROM PRAHA a.s.**
středisko Helvíkovice

Otázka č. 1	Chodí do vaší firmy na praxi žáci 3. ročníku SOUo Králíky?
Odpověď	Ano chodí. V současné době je tu jeden na stáži.
Otázka č. 2	Jak hodnotíte jejich odborné teoretické znalosti?
Odpověď	Ve škole by měli používat víc názorných ukázek, jsou teď takové možnosti různé modely, na kterých si to mohou vyzkoušet, nebo jim to promítnout, aby viděli, jak to v praxi funguje. My se snažíme jim to ukazovat. Někteří jsou dost nesamostatní.
Otázka č. 3	Jak hodnotíte jejich praktické dovednosti?
Odpověď	Teprve v praxi získává nové znalosti a dovednosti. Někteří jsou zruční, chápou lépe názorné ukázky. Přiděluji je k našim nejlepším pracovníkům. Potřebují získat také pracovní návyky jak zacházet s nástroji a technikou. Potřebují získat jistotu a samostatnost, zvyknout si na práci v kolektivu.
Otázka č. 4	Uplatní se žáci SOUo Králíky se svou profesí ve vaší firmě?
Odpověď	Uplatní se třeba jako mechanici, servisní technici, řidiči a opraváři zemědělské techniky, ale musí se ještě hodně učit.
Otázka č. 5	Nabídl jste některému z letošních absolventů SOUo Králíky zaměstnání?
odpověď	Měl jsem tu jednoho na praxi, ten byl moc šikovný, ale vyučil se pro rodinnou firmu, kam nastoupí po škole. Škoda toho bych bral hned. Bylo vidět, že má o tento obor zájem. Tomu, co tu momentálně je jsem ještě práci nenabídl, ale uvidíme ještě je trochu času do konce školního roku podle toho jak uspějí u závěrečných zkoušek se rozhodnu.
Otázka č.6	Chcete ještě k našemu rozhovoru něco doplnit?
Odpověď	Z toho, co jsem vám teď řekl, vidíte, že je každý chlapec jiný. Některý má zájem o práci a to hned poznáte. Jsou i takoví, kteří asi o práci stát nebudou a skončí na Úřadu práce.

Respondent č. 4 - zástupce spolupracujících sociálních partnerů školy: **Autoservis Jaroslav Bartoň, Červená Voda**

Otázka č. 1	Chodí do vaší firmy na praxi žáci 3. ročníku SOUo Králíky?
Odpověď	Ano chodí k nám často, letos jich tu bylo několik.
Otázka č. 2	Jak hodnotíte jejich odborné teoretické znalosti?
Odpověď	Jeví o studovaný obor zájem, některým však chybí teoretické znalosti. Pracovníci naší firmy se snaží jejich nedostatky doplnit praktickými ukázkami, vysvětlováním a nácvikem. Mají zájem žákům pomoci zvládnout učivo, aby úspěšně vykonali závěrečnou zkoušku. Ta se koná za přítomnosti odborné komise právě v naší firmě. Jsou málo samostatní.
Otázka č. 3	Jak hodnotíte jejich praktické dovednosti?
Odpověď	Jde to, ale doporučil bych ve škole více používat funkční modely, aby výuka byla více názorná. Některým žákům chybí představivost a potřebují více názorné ukázky. Mohli by se naučit lépe používat měřidla všeho druhu.
Otázka č. 4	Uplatní se žáci SOUo Králíky se svou profesí ve vaší firmě?
Odpověď	Určitě mají jako automechanici, chybí jim však znalosti a zkušenosti našich starších zaměstnanců a od nich se mohou hodně naučit. Výhodnou je, že vlastní svářečský a řidičský průkaz.
Otázka č. 5	Nabídl jste některému z letošních absolventů SOUo Králíky zaměstnání?
Odpověď	V loňském roce přijal nabídku zaměstnání právě jeden z bývalých žáků SOUo Králíky a dobře se zaučil. Momentálně mám plný stav, ale myslím, že absolventi nebudou mít problém sehnat zaměstnání v oboru.
Otázka č. 6	Chcete ještě k našemu rozhovoru něco doplnit?
	SOUo Králíky je výborná škola, já sám jsem absolvent a jednoho absolventa mám z loňska, ale vždy záleží na každém žákovi, jak se o učení zajímá. Dříve tam studovali děti s lepším prospěchem a ty měli lepší výsledky ve škole. Dnes jim musíme hodně vysvětlovat a opakovat, aby pochopili, co po nich chceme. Některé z nich by dříve na tuto školu vůbec nepřijali.

Respondent č. 5 – zástupce spolupracujících sociálních partnerů školy: **ZEAS Březná a.s.**

Otázka č. 1	Chodí do vaší firmy na praxi žáci 3. ročníku SOUo Králíky?
Odpověď	Ano chodí, mám jich momentálně 6.
Otázka č. 2	Jak hodnotíte jejich odborné teoretické znalosti?
Odpověď	Je to případ od případu, někteří umí lépe teorii a jiní jsou zase šikovní v praxi. Musí se ale ještě hodně učit hlavně samostatnosti a zodpovědnosti za svou práci.
Otázka č. 3	Jak hodnotíte jejich praktické dovednosti?
Odpověď	Některý je šikovnější, ale chybí mu teorie. Většinou neumí stanovit technologický postup např. jak rozebrat motor a potom dodržet postup jeho kompletace. Některým mohu svěřit jen jednoduchou práci např. čištění součástek, u složitějších věcí musí pracovat pod dohledem.
Otázka č. 4	Uplatní se žáci SOUo Králíky se svou profesí ve vaší firmě?
Odpověď	V naší firmě se můžou uplatnit jako opraváři techniky. Něco umí ze školy, ale ještě moc se musí naučit a v tom jim mohou pomoci naši staří zkušení zaměstnanci. Každým rokem se na trhu objevuje nová technika, proto se musí neustále učit.
Otázka č. 5	Nabídl jste některému z letošních absolventů SOUo Králíky zaměstnání?
Odpověď	Zatím jsem nikomu z nich zaměstnání nenabídl, ale o jednom z nich vážně uvažuji. Je zřejmé, že ho práce baví a rád by u nás pracoval. Rozhodnu se po závěrečných zkouškách..
Otázka č. 6	Chcete ještě k našemu rozhovoru něco doplnit?
Odpověď	Co bych ještě dodal. Je to poctivé řemeslo, a pokud má některý chlapec zájem, může si i vydělat pěkné peníze, nebo si po čase založit vlastní firmu.

Respondent č. 6 – zástupce spolupracujících sociálních partnerů školy: **KLAS Nekoř a.s.**

Otázka č. 1	Chodí do vaší firmy na praxi žáci 3. ročníku SOUo Králíky?
Odpověď	Ano momentálně tu mám jednoho.
Otázka č. 2	Jak hodnotíte jejich odborné teoretické znalosti?
Odpověď	Je to u každého jiné, někdo toho zná z teorie víc, jiný málo. Toho, kterého tu teď mám, hodnotím dobře. Zjistil jsem například, že někteří neumí číst výrobní výkresy. Pokud by měli např. svářet podle výkresové dokumentace, měli by problém.
Otázka č. 3	Jak hodnotíte jejich praktické dovednosti?
Odpověď	J Je to u každého jiné. Ten, kterého tu mám teď je, jako jeden z mála, opravdu šikovný. Některým chybí samostatnost, takže naši pracovníci trpělivě vysvětlují.
Otázka č. 4	Uplatní se žáci SOUo Králíky se svou profesí ve vaší firmě?
Odpověď	Ano, jako opravář zemědělské techniky, servisní technik, obsluha strojů. Uplatnění ve firmě mají, ale musí sami chtít získávat další znalosti a dovednosti, které budou ve svém povolání potřebovat. Jen škola zdaleka nestačí.
Otázka č. 5	Nabídl jste některému z letošních absolventů SOUo Králíky zaměstnání?
Odpověď	Ano, tomu, co je tu právě na praxi, slíbil, že nastoupí. Máme ve firmě zaměstnaných několik absolventů SOUo Králíky, a jsme s nimi spokojeni. Je to dobrá škola a její absolventi mají široký záběr uplatnění ve strojírenských firmách, ale uplatní se i zemědělství.
Otázka č. 6	Chcete ještě k našemu rozhovoru něco doplnit?
Odpověď	Škola je dobrá, jen ti žáci jsou někteří slabší. Na druhou stranu někteří jsou moc šikovní a je vidět, že mají o tuhle práci zájem. Bylo by dobré, aby škola vzala v potaz naše doporučení ohledně lepšího využití názorných ukázek. Máte přece jen větší možnosti a hlavně čas opakovaně vysvětlovat čemu nerozumí.

Respondent č. 1 - žák 3. ročníku oboru opravář zemědělských strojů SOUo Králíky

Otázka č. 1	Do které firmy jste chodil na praxi?
Odpověď	Do VZV GROU s.r.o.Červená Voda.
Otázka č. 2	Uplatnil jste praktické dovednosti naučené ve školních dílnách ve firmě?
Odpověď	Málo. Ve firmách musíme někdy dělat podřadné práce, jako například čištění součástek a úklid dílny. Chápu, že i tato práce k tomu patří.
Otázka č. 3	Uplatnil jste teoretické znalosti získané ve škole na praxi?
Odpověď	Ano, hlavně z předmětu technologie oprav zemědělských strojů, ale hodně mi radili chlapi ve firmě.
Otázka č. 4	Nabídl vám majitel firmy po ukončení studia zaměstnání?
Odpověď	Nabídku zaměstnání jsem dostal, ale nepřímo. Spíše se majitel firmy zeptal, jestli bych měl zájem u nich pracovat. Konkrétní nabídku jsem nedostal.
Otázka č. 5	Myslíte, že máte se svým vzděláním uplatnění v některé spolupracující firmě?
Odpověď	Myslím si, že ano. Máme více možností nejen v zemědělství, ale i jiných firmách, kde potřebují opraváře, svářeče, řidiče a tak.

Respondent č. 2 - žák 3. ročníku oboru opravář zemědělských strojů SOUo Králíky

Otázka č. 1	Do které firmy jste chodil na praxi?
Odpověď	Do firmy KLAS Nekoř. Byl jsem tam moc spokojený. Zaměstnanci byli výborní, dělali jsme hlavně opravy.
Otázka č. 2	Uplatnil jste praktické dovednosti naučené ve školních dílnách ve firmě?
Odpověď	Ano, ale ve firmě jsem se zdokonalil, tahle praxe je k nezaplacení.
Otázka č. 3	Uplatnil jste teoretické znalosti získané ve škole na praxi?
Odpověď	Některé ano, technologie oprav a opravy zemědělských strojů, ale někdy to nestačilo.
Otázka č. 4	Nabídl vám majitel firmy po ukončení studia zaměstnání?
Odpověď	Ano, od vedoucího jsem dostával vždy kladné hodnocení. Po ukončení studia mám slíbenou práci. Mohu ihned nastoupit k firmě KLAS Nekoř.
Otázka č. 5	Myslíte, že máte se svým vzděláním uplatnění v některé spolupracující firmě?

odpověď	Myslím si, že ano, můžeme dělat různou práci, kde uplatníme to, co umíme.
---------	---

Respondent č. 3 - žák 3. ročníku oboru opravář zemědělských strojů SOUo Králíky

Otázka č. 1	Do které firmy jste chodil na praxi?
Odpověď	Do ŠKODA AUTO Kvasiny a byla to stáž. Bylo to tam super, pracovníci se k nám chovali dobře. Vystřídal jsem několik pracovišť, dělali jsme, co bylo potřeba v dílně, opravy a také uklízeli. Také dostáváme finanční odměnu a to je super.
Otázka č. 2	Uplatnil jste praktické dovednosti naučené ve školních dílnách ve firmě?
Odpověď	Ano, ale hodně jsem se naučil na praxi ve firmě. Ano, ale hodně jsem se naučil na praxi ve firmě. Měli jsme mezery ve čtení technické dokumentace, naučili nás stanovovat správný postup při opravě, jak postupně rozebrat a zkompletovat např. motor apod.
Otázka č. 3	Uplatnil jste teoretické znalosti získané ve škole na praxi?
Odpověď	Ano, něco z technologie oprav zemědělských strojů.
Otázka č. 4	Nabídl vám majitel firmy po ukončení studia zaměstnání?
Odpověď	Ano. Nabídku zaměstnání jsem dostal, po ukončení studia jsem rozhodnutý tam ihned nastoupit.
Otázka č. 5	Myslíte, že máte se svým vzděláním uplatnění v některé spolupracující firmě?
Odpověď	Ano však jsem již nabídku dostal a určitě tam nastoupím. S naší školou se uplatním nejen v zemědělství, ale můžu dělat podobnou práci v nějaké továrně.

Respondent č. 4 - žák 3. ročníku oboru opravář zemědělských strojů SOUo Králíky

Otázka č. 1	Do které firmy jste chodil na praxi?
Odpověď	Do VZV GROUP s.r.o Červená Voda a do VYDRUS s.r.o Králíky.
Otázka č. 2	Uplatnil jste praktické dovednosti naučené ve školních dílnách ve firmě?
Odpověď	Ano, Ze začátku jsem při opravách jen asistoval, ale potom jsem třeba sám vyměňoval olej v kamionu.

Otázka č. 3	Uplatnil jste teoretické znalosti získané ve škole na praxi?
Odpověď	Ano, hlavně z předmětu technologie oprav zemědělských strojů a informatiky. Nešly nám postupy, myslím jak kde začít s opravou a jak postupovat a jak najít závadu. Chlapi ve firmě nás to ale naučili.
Otázka č. 4	Nabídl vám majitel firmy po ukončení studia zaměstnání?
Odpověď	Zatím nenabídl, ale bavili jsme se o tom. Rozhodne se až po závěrečných zkouškách jak uspějí.
Otázka č. 5	Myslíte, že máte se svým vzděláním uplatnění v některé spolupracující firmě?
Odpověď	Myslím si, že ano. Můžu dělat řidiče, svářeče, opraváře tak různě máme hodně možností.

Respondent č. 5 - žák 3. ročníku oboru opravář zemědělských strojů SOUo Králíky

Otázka č. 1	Do které firmy jste chodil na praxi?
Odpověď	Do VZV GROU s.r.o. Červená Voda.
Otázka č. 2	Uplatnil jste praktické dovednosti naučené ve školních dílnách ve firmě?
Odpověď	Ano, ale hodně mi radili chlapi ve firmě. Dělal jsem s nimi a učil se. Ve firmách je nejlepší praxe a chlapi se nám hodně věnovali a radili.
Otázka č. 3	Uplatnil jste teoretické znalosti získané ve škole na praxi?
Odpověď	Ano, ale hodně mi poradili chlapi ve firmě. Dělal jsem s nimi a učil se.
Otázka č. 4	Nabídl vám majitel firmy po ukončení studia zaměstnání?
Odpověď	Nenabídl, ale mám slíbenou práci ve firmě BEDNAŘ FMT Rychnov nad Kněžnou, zaměření svářeč a montáž. Mám to blízko domů.
Otázka č. 5	Myslíte, že máte se svým vzděláním uplatnění v některé spolupracující firmě?
Odpověď	Určitě ano. Ta škola je výborná, absolventi mají široké uplatnění skoro v každé opravářské firmě, autoservisu, v zemědělství, v dopravě.

Respondent č. 6 - žák 3. ročníku oboru opravář zemědělských strojů SOUo Králíky

Otázka č. 1	Do které firmy jste chodil na praxi?
Odpověď	Do VZV GROUP s.r.o. Červená Voda
Otázka č. 2	Uplatnil jste praktické dovednosti naučené ve školních dílnách ve firmě?
Odpověď	Málo, když tak mi poradil mistr.
Otázka č. 3	Uplatnil jste teoretické znalosti získané ve škole na praxi?
Odpověď	Ani ne. Všechno jsem se naučil teprve ve firmě.
Otázka č. 4	Nabídl vám majitel firmy po ukončení studia zaměstnání?
Odpověď	Ne nenabídl.
Otázka č. 5	Myslíte, že máte se svým vzděláním uplatnění v některé spolupracující?
Odpověď	Ano, já si spíš budu hledat práci blíž k domovu. Chtěl bych jezdit na traktor.

Respondent č. 7 - žák 3. ročníku oboru opravář zemědělských strojů SOUo Králíky

Otázka č. 1	Do které firmy jste chodil na praxi?
Odpověď	Do VYDRUS s.r.o. v Králíkách.
Otázka č. 2	Uplatnil jste praktické dovednosti naučené ve školních dílnách ve firmě?
Odpověď	Ano, co jsme dělali ve školních dílnách, se mi někdy hodilo, ale ve firmě to bylo super. Tam jsem se hodně naučil.
Otázka č. 3	Uplatnil jste teoretické znalosti získané ve škole na praxi?
Odpověď	Ano, třeba opravy zemědělských strojů, hodně nám radili chlapi ve firmě.
Otázka č. 4	Nabídl vám majitel firmy po ukončení studia zaměstnání?
Odpověď	Ne nenabídl, myslím, že mají dost pracovníků.
Otázka č. 5	Myslíte, že máte se svým vzděláním uplatnění v některé spolupracující firmě?
Odpověď	Ano, já mám slíbenou práci u nás a tam nastoupím. Když se mi tam nebude líbit, můžu jít jinam, máme hodně možností. Dneska je zájem o řidiče, svářeče a lidi a výučním listem v našem oboru.

Respondent č. 8 - žák 3. ročníku oboru opravář zemědělských strojů SOUo Králíky

Otázka č. 1	Do které firmy jste chodil na praxi?
Odpověď	Do VZV GROU s.r.o. Červená Voda.
Otázka č. 2	Uplatnil jste praktické dovednosti naučené ve školních dílnách ve firmě?
Odpověď	Ano, co se naučím v dílnách, uplatním i doma ve firmě.
Otázka č. 3	Uplatnil jste teoretické znalosti získané ve škole na praxi?
Odpověď	Ano, hlavně z technologie oprav a zemědělských strojů.
Otázka č. 4	Nabídl vám majitel firmy po ukončení studia zaměstnání?
Odpověď	Nabídl, ale já budu nastupovat do naší rodinné firmy.
Otázka č. 5	Myslíte, že máte se svým vzděláním uplatnění v některé spolupracující firmě?
Odpověď	Ano, ale já se uplatním v naší rodinné firmě. Už se těším a doufám, že naši firmu jednou převezmu po tátovi.